

Puolivuosisikatsaus
1.1.–30.6.2022

Kuntarahoitus

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin alkuvuodesta 2022

- Konsernin katsauskauden liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli 74 miljoonaa euroa (108 miljoonaa euroa), ja se pieneni vertailukauden ennätystuloksesta 31,0 % (vuotta aiemmin kasvua 15,6 %). Tuloksen supistumiseen vaikuttivat vuoden 2021 loppupuolella toteutettu asiakasluottojen hinnoittelu-uudistus asiakkaiden eduksi ja keskeytettyyn tietojärjestelmähankkeeseen liittyvä kertaluonteinen kulu. Konsernin korkokate oli katsauskaudella 122 miljoonaa euroa (138 miljoonaa euroa). Katsauskauden kulut olivat 48 miljoonaa euroa (34 miljoonaa euroa). Kulut ilman kertaluonteista erää kasvoivat ja olivat 38 miljoonaa euroa eli 13,4 % vertailukautta suuremmat. Kuluista eniten kasvoivat viranomaiskulut.
- Liikevoitto oli 91 miljoonaa euroa (127 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset olivat katsauskaudella 16 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa).
- Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli kesäkuun lopussa 10,6 % (12,8 %). Vähimmäisomavaraisuusasteen laskua selittää konsernin ainoan, ensisijaiseen pääomaan luetun AT1-pääomalainan takaisinmaksu huhtikuussa, joka pienensi ensisijaista pääomaa 347 miljoonaa euroa.
- Konsernin CET1-vakavaraisuus on erittäin vahva ja oli kesäkuun lopussa 83,8 % (95,0 %). CET1-vakavaraisuus oli yli kuusinkertainen verrattuna 13,2 %:n vaaditut pääomapuskurit huomioivaan kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen. Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus heikkenivät AT1-pääomalainan lunastuksen johdosta ja Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus ovat nyt samalla tasolla CET1-vakavaraisuuden kanssa, 83,8 % (118,4 %).

Yhteenveto

- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on vaikuttanut vain vähäisesti konsernin taloudelliseen asemaan tai toiminnan tulokseen. Markkinaturbulenssista huolimatta konsernin varainhankinta on toiminut katsauskauden aikana normaalisti. Sodan ja inflaatio-odotusten aiheuttaman epävarmuuden johdosta konserni on kuitenkin varautumistoimenpiteenä ylläpitänyt normaalia suurempaa likviditeettipuskuria.
- Pitkäaikainen asiakasrahoitus (laina- ja leasingrahoitus) ilman käyvän arvon muutoksia oli kesäkuun lopussa 29 807 miljoonaa euroa (29 064 miljoonaa euroa), ja se kasvoi alkuvuonna 2,6 % (2,8 %). Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten johdosta pitkäaikainen asiakasrahoitus pieneni 1,3 % (+2,0 %). Uusi luotonanto oli tammi–kesäkuussa 2 006 miljoonaa euroa (1 601 miljoonaa euroa). Lyhytaikainen asiakasrahoitus kasvoi 41,4 % (vuotta aiemmin kasvua oli 13,1 %) 1 540 miljoonaan euroon (1 089 miljoonaa euroa).
- Katsauskauden lopussa pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristövaikutuksiltaan kestävien investointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta oli 2 700 miljoonaa euroa (2 328 miljoonaa euroa) ja yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävää yhteiskunnallista rahoitusta 1 296 miljoonaa euroa (1 161 miljoonaa euroa). Asiakkaat ovat ottaneet vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen erittäin hyvin vastaan, ja rahoituksen yhteismäärä kasvoi 14,6 % (24,3 %) vuoden 2021 loppuun verrattuna.
- Pitkäaikainen uusi varainhankinta oli alkuvuoden aikana 5 962 miljoonaa euroa (6 025 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä oli kesäkuun lopussa 40 850 miljoonaa euroa (40 712 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaisen varainhankinnan osuus oli 37 315 miljoonaa euroa (36 893 miljoonaa euroa).
- Konsernin kokonaislikviditeetti on erittäin vahva ja se oli katsauskauden lopussa 11 798 miljoonaa euroa (12 222 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli kesäkuun lopussa 292,6 % (334,9 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli 129,4 % (123,6 %).
- Näkymät loppuvuodelle 2022: Kuntarahoitus päätti vuonna 2021 muuttaa pitkäaikaisen asiakasluotonantonsa ehtoja asiakkaiden eduksi. Päätöksen arvioitiin tuolloin pienentävän merkittävästi konsernin korkokatetta vuonna 2022. Kuntarahoitus arvioi helmikuussa ja arvioi edelleikin konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan selvästi pienempi kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän erittäin vahvoina. IFRS-tilinpäätössäännösten arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliiteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta lyhyellä aikavälillä. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa *Näkymät loppuvuodelle 2022*.

Tuloksen ja katsauskauden muutosta kuvaavien lukujen vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

Konsernin avainluvut

Liikevoitto ilman
realisoitumattomia käyvän
arvon muutoksia, milj. euroa

74

Uusi luotonanto, mrd euroa

2,0

Pitkäaikainen asiakasrahoitus,
mrd euroa

28,8

CET1-vakavaraisuus, %

83,8

Konsernin avainluvut

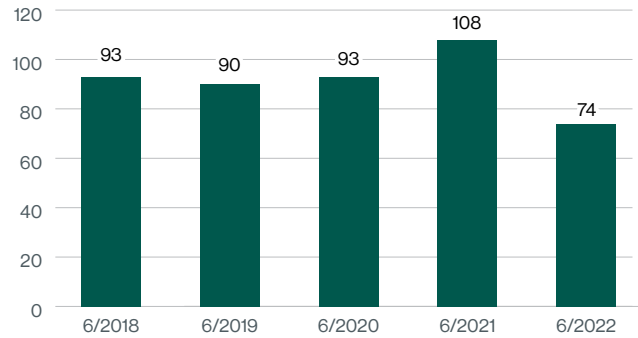
	30.6.2022	30.6.2021	31.12.2021
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	74	108	213
Liikevoitto (milj. euroa)*	91	127	240
Korkokate (milj. euroa)*	122	138	280
Uusi luotonanto (milj. euroa)*	2 006	1 601	3 275
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	28 831	28 582	29 214
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	5 962	6 025	9 395
Taseen loppusumma (milj. euroa)	47 491	45 658	46 360
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 421	1 346	1 408
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 421	1 694	1 756
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 421	1 694	1 756
CET1-vakavaraisuus, %	83,8	91,1	95,0
Tier 1-vakavaraisuus, %	83,8	114,7	118,4
Kokonaisvakavaraisuus, %	83,8	114,7	118,4
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	10,6	12,6	12,8
Oman pääoman tuotto (ROE), annualisoitu, %*	8,5	11,7	10,7
Kulu-tuotto-suhde*	0,3	0,2	0,2
Henkilöstö	180	163	164

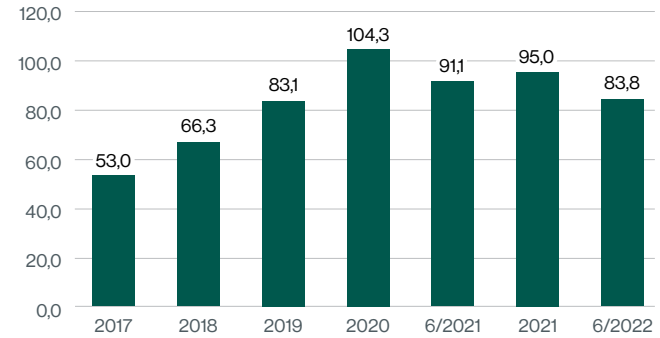
Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 38-45. Tässä puolivuosisikatsauksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoituskonsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

*Vaihtoehtoinen tunnusluku.

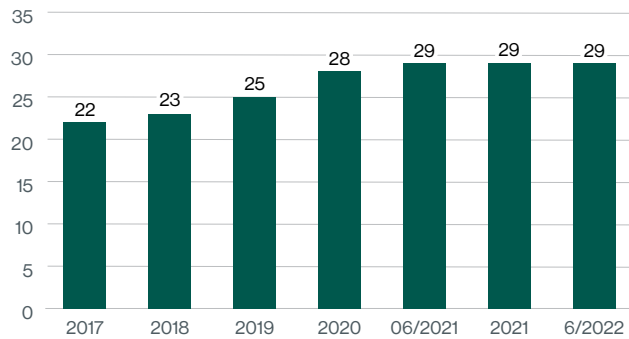
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, milj. euroa*

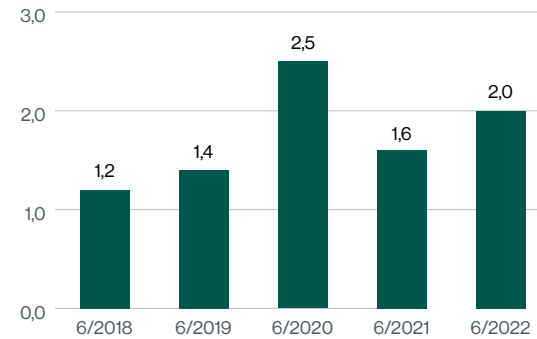
CET1-vakavaraisuus, %

Pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*

Uusi luotonanto, mrd. euroa*

*Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 38–45. Tässä puolivuosisikatsauksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoituskonsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 2022 alkuvuoden toimintaympäristö oli jälleen turbulentti, mutta Kuntarahoituksen liiketoiminta jatkui vakaana ja häiriöttä. Koronapandemia alkoi hellittää kevään 2022 mittaan, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan synnytti globaalin humanitaarisen, poliittisen ja taloudellisen kriisin, joka vaikuttaa vahvasti myös Suomeen muun muassa kiihtyvän inflaation, nousevan korkotason ja Venäjään kohdistuneiden pakotteiden myötä. Kuntarahoituksen toiminta turbulenttina aikana jatkui kuitenkin vakaana. Tärkein tehtävämme on turvata asiakkaidemme rahoituksen saatavuus kaikissa olosuhteissa.

Meneillään olevan taloudellisen murroksen ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Kuntarahoituksen toimintaan ovat ainakin toistaiseksi olleet vähäisiä. Rahoituksen kysyntä on alkuvuonna ollut hieman odotettua pienempää, mutta pysynyt vakaana. Osittain kuntien rahoituskysynnän maltillisuus johtuu koronan jälkivaikutuksista, kuten valtion koronatuista; osittain se johtuu kertaluontoisista eristä kuntien myydessä sote-uudistuksen voimaantulon alla sotekiinteistöjään.

Toinen asiakasryhmämme eli valtion tukeman asuntotuotannon toimijat ovat kärsineet alkuvuonna enemmän vaikeasta toimintaympäristöstä. Jo aiemmin alkanut ja sodan vaikutuksesta nopeutunut raaka-ainekustannusten nousu ja materiaalipula on hidastanut rakennusurakoiden etenemistä ja vähentänyt rahoituksemme kysyntää asuntosektorilla.

Toimitusjohtajan katsaus

Kuntarahoituksen varainhankinta on pysynyt uusissakin poikkeusoloissa totutun vakaana. Vaikka markkinoilla on ollut turbulenssia, pääsymme pääomamarkkinoille on säilynyt vahvana koko alkuvuoden ajan. Sijoittajakysyntä on ollut vahvaa, ja esimerkiksi toukokuussa liikkeeseen laskemamme vihreä joukkovelkakirjalaina ylimerkittiin jälleen moninkertaisesti.

Kuntarahoitus maksaa euroalueen merkittävien pankkien kriisinhallintarahastoon tänä vuonna 9 miljoonan euron vakausmaksun, mikä tarkoittaa maksuun lähes 40 %:n lisäystä edellisvuodesta, vaikka Kuntarahoituksen riskiasemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Maksun suuruusluokkaa kuvaa se, että se vastaa lähes kahta kolmasosaa koko konsernin palkkakustannuksista.

Koronan muuttamasta arjesta oli ennakoitu tulevan uusi normaali, mutta eurooppalaisen sodan sytyttyä tulevaisuus on vielä sumuisempi kuin odotimme. Kaiken epävarmuuden keskellä on kuitenkin tärkeää todeta, että me Kuntarahoituksessa teemme joka päivä töitä epävarmuuden vakauttamiseksi ja asiakkaiden toimivan arjen varmistamiseksi.

Jälleen kerran, mutta tavallistakin painokkaammin, kiitän asiakkaitamme luottamuksellisesta ja eteenpäin katsovasta yhteistyöstä sekä henkilöstöämme hienosta työstä ja sitoutumisesta yhteisen päämäärämme eteen.

Esa Kallio

toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj

Sisältö

10 Kuntarahoitus-konsernin toiminta katsauskaudella 1.1.–30.6.2022

- 11 Toimintaympäristö alkuvuonna 2022
- 12 Sote-uudistuksen vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin
- 13 Konsernin tulosta koskevat tiedot
- 17 Konsernin tasetta koskevat tiedot
- 18 Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut
- 20 Varainhankinta ja likviditeetin hallinta
- 22 Kuntarahoituksen luottoluokitukset
- 23 Vakavaraisuus
- 29 Riskienhallinta
- 31 Hallinnointikäytäntö
- 33 Katsauskauden jälkeiset tapahtumat
- 34 Näkymät loppuvuodelle 2022
- 36 Konsernin kehitys
- 38 Tunnusluvut

46 Kuntarahoitus-konsernin puolivuositiedon taulukko-osio

- 47 Konsernin tuloslaskelma
- 48 Konsernin laaja tuloslaskelma
- 49 Konsernin tase
- 51 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 53 Konsernin rahavirtalaskelma
- 54 Konsernin puolivuositiedon liitetiedot

Kuntarahoitus-konsernin
toiminta katsauskaudella
1.1.–30.6.2022

Kuntarahoitus

Toimintaympäristö alkuvuonna 2022

Venäjän hyökkäys Ukrainaan muutti oleellisesti maailmantalouden tilannekuvaa. Euroopassa näkymiä varjostivat turvallisuus- ja pakolaiskriisi sekä perushuoltovarmuuteen liittyvät uhat. Sotatoimet sekä Venäjän vastaiset talouspakotteet mutkistivat kansainvälistä energia-, raaka-aine- ja elintarvikekauppaa, mikä kiihdytti entuudestaan korkeaa inflaatiota.

Rahapolitiikassa käynnistyi Yhdysvaltain johdolla poikkeuksellisen jyrkkä käänne kiristävään suuntaan. Myös Euroopan keskuspankki viesti lopettavansa arvopapereiden netto-ostot heinäkuun alkuun mennessä ja aloitti koronnostot heinäkuussa. Nopeasti nouseva korkotaso alkoi Yhdysvalloissa jo jäädyttää talouden korkoherkkiä sektoreita, kuten asuntokauppaa. Kiinassa suurkaupunkien koronasulut supistivat voimakkaasti palvelusektorin tuotantoa ja aiheuttivat monissa globaalissa tavarakaupan kannalta olennaisissa toimitusketjuissa häiriöitä.

Korkomarkkinat hinnoittelivat alkuvuonna pitkittyneen inflaation aiheuttamaa nopeaa suunnanmuutosta keskuspankkien rahapolitiikassa. 12 kuukauden euriborkorko nousi vuoden alun -0,5 %:n tasolta 1,5 %-yksikköä noin 1,0 %:iin.

Myös pitkät korot olivat voimakkaassa nousussa. Saksan 10-vuotinen lainakorko nousi alkuvuoden aikana -0,2 %:sta 1,3 %:n tuntumaan ja Suomen valtion vastaava korko nollassa lähelle 2 %:a.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan heijastui monella tavalla myös Suomen talouteen. Kuluttajien luottamus heikkeni voimakkaasti, ja myös elinkeinoelämän suhdanneodotukset kääntyivät loivaan laskuun. Kustannusten ja korkotason nousu alkoi varjostaa erityisesti rakentamisen näkymiä.

Suomen talous kuitenkin jatkoi vielä kuluvaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä maltillisessa kasvussa. Positiivinen bruttokansantuotteen muutos tosin oli poikkeuksellisen voimakkaasti kasvaneiden julkisten investointien varassa. Sekä yksityinen kulutus että yksityiset investoinnit supistuivat hieman. Nettovienti laski tuntuvasti Venäjän kaupan nopean alenemisen sekä metsäteollisuuden lakon seurauksena.

Sote-uudistuksen vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin

Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023, ja niitä koskeva lainsäädäntö on saatu myös Kuntarahoituksen kannalta valmiiksi. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu tässä vaiheessa sote-uudistusta suurelta osin valtion rahoitukseen, mutta hyvinvointialueilla on kuitenkin pitkäaikaista rahoitusta koskeva lainanotto-oikeus valtioneuvoston erillisellä luvalla. Lisäksi hyvinvointialueet voivat ottaa itsenäisesti lyhytaikaista rahoitusta.

Rahoitukseen liittyen kesällä 2021 hyväksytty lainsäädäntö mahdollistaa sen, että Kuntarahoitus voi jatkaa rahoittajana ja vastapuolena niissä luotoissa ja muissa sitoumuksissa, jotka siirtyvät hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Lisäksi eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2022 Kuntien takauskeskuksesta annetun lain muutoksen, jonka myötä Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta myös hyvinvointialueiden uusiin investointeihin tai muihin uusiin rahoitustarpeisiin.

Hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyy keskeisesti myös Finanssivalvonnan tammikuussa 2022 antama päätös siitä, että hyvinvointialueet ovat valtiota ja kuntia vastaavalla tavalla ns. nollariskiluokkaa pankkien vakavaraisuussääntelyssä. Tämä päätös yksinkertaistaa hyvinvointialueiden rahoituksen järjestämistä, koska päätöksen vuoksi hyvinvointialueiden rahoitukseen ei tarvita erillisiä valtion takauksia.

Hyvinvointialueilla ei ole tässä vaiheessa vastuuta hyvinvointialueiden rahoitukseen käytettävän Kuntarahoituksen varainhankinnan takauksista, koska ne eivät ole kuntien tavoin Kuntien takauskeskuksen jäseniä. Tämän vuoksi Kuntien takauskeskus myöntää vuosittain limiitin Kuntarahoitukselle hyvinvointialueiden uuteen rahoitukseen. Näin kuntien itsehallinnollinen asema Kuntarahoituksen varainhankinnan lopullisina takaajina turvataan lainsäädännön tarkoittamalla tavalla osana Kuntarahoituksen ja Kuntien takauskeskuksen muodostamaa kuntien yhteistä varainhankintajärjestelmää.

Kuntarahoitus katsoo, että lainsäädäntöä tulisi jatkossa vielä kehittää niin, että hyvinvointialueilla olisi kuntien tapaan myös vastuu niiden rahoitukseen kohdistetun varainhankinnan takauksista.

Uudistus näkyy konsernin toiminnassa vuonna 2022 käytännön valmistautumisena uusiin hyvinvointialueisiin rahoituksen vastapuolena. Vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille siirtyvien sitoumusten ja muiden vastuiden kokonaismäärä Kuntarahoituksen osalta selviää loppuvuoden aikana, mutta sen arvioidaan tässä vaiheessa olevan noin 3–4 miljardia euroa. Hyvinvointialueiden lyhytaikaisiin rahoitustarpeisiin voidaan myöntää rahoitusta jo vuoden 2022 aikana.

Uudistuksen laajempia taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida tässä vaiheessa, kun käytännön tietoa hyvinvointialueiden toiminnasta ei vielä ole. Kuntarahoituksen luotonannon volyymeihin vaikuttaa hyvinvointialueiden tulevien investointien taso, Kuntien takauskeskuksen asettama limiitti ja myös se, että hyvinvointialueiden käyttötalousmenot kateetaan valtion rahoituksella. Kuntarahoituksen rahoitustoiminnassa soteen liittyvällä luotonannolla ei ole sellaista osuutta, että siihen liittyvillä muutoksilla olisi olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen kehitykseen lähitulevaisuudessa.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulosta koskevat tiedot

KONSERNIN TULOS (milj. euroa)	1-6/2022	1-6/2021	Muutos, %	1-12/2021
Korkokate	122	138	-11,9	280
Muut tuotot	1	3	-61,6	4
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	123	142	-13,1	285
Palkkiokulut	-3	-2	13,8	-5
Henkilöstökulut	-9	-9	1,2	-18
Muihin hallintokuluihin liittyvät erät	-9	-9	7,8	-17
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-8	-3	>100	-16
Liiketoiminnan muut kulut	-19	-11	79,1	-16
Kulut yhteensä	-48	-34	42,1	-72
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	-1	0	>100	0
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	74	108	-31,0	213
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	16	20	-18,0	27
Liikevoitto	91	127	-29,0	240
Kauden tulos	71	102	-29,9	192

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta johtuen pyöristyksestä.
Yli 100 % muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100 % tai <-100 %.

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui edelleen vahvana vuoden 2022 ensimmäisen puolikkaan aikana. Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli 74 miljoonaa euroa (108 miljoonaa euroa). Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olivat 123 miljoonaa euroa (142 miljoonaa euroa) eli 13,1 % vertailukautta pienemmät.

Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia heikkeni odotetusti vuotta aiemmasta. Vuonna 2021 Kuntarahoitus päätti pankkisääntelyn mukaisen julkisen kehitysluottolaitosstatuksen vahvistumisen mahdollistamana tehdä negatiivisia viitekorkoja koskevan hinnoitteluuudistuksen, joka pienensi asiakkaiden maksettavaksi tulevia korkoja vaiheittain lokakuusta 2021 lähtien. Alkuvuoden tulosta heikensi myös yksittäisen tietojärjestelmähankkeen keskeyttäminen. Ilman näitä johdon päätöksiä konsernin katsauskauden tulos olisi ollut vertailukautta suurempi. Tulosta heikensi myös kasvaneet viranomaiskulut. Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset sekä katsaus- että vertailukauden tulokseen olivat vähäiset.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Katsauskauden korkokate oli 122 miljoonaa euroa (138 miljoonaa euroa). Hinnoittelu-uudistuksen vaikutus tuottoihin oli arviolta -20 miljoonaa euroa. Korkokatteen kehitykseen ovat vaikuttaneet positiivisesti liiketoimintavolyymien kasvu ja matalla tasolla säilyneet varainhankinnan kustannukset.

Ensisijaiseen pääomaan luettava AT1-pääomalaina (350 miljoonaa euroa) maksettiin takaisin huhtikuun alussa. Konsernin korkokatteessa ei ole huomioitu tulosvaikutteisesti tämän lainan katsauskaudelle kohdistuneita 4 miljoonan euron korkokuluja (8 miljoonaa euroa), sillä konsernissa pääomalaina käsitellään oman pääoman ehtoisena instrumenttina. Pääomalainan korkokulut käsitellään osingonjaon tavoin voittovarojen vähennyksenä omassa pääomassa vuosittain koronmaksun toteutuessa.

Muut tuotot pienenevät vertailukaudesta 1 miljoonaan euroon (3 miljoonaa euroa) realisoituneiden arvopaperikaupan nettotuottojen laskun johdosta. Lisäksi muut tuotot sisältävät palkkiotuotot, valuuttatoiminnan nettotuotot, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot. Muihin tuottoihin sisältyy myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspiran liikevaihto. Muiden tuottojen osuus konsernin tuotoista ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vähäinen eli 1,1 % (2,4 %).

Konsernin kulut olivat 48 miljoonaa euroa (34 miljoonaa euroa), eli 42,1 % suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kuluja kasvatti tietojärjestelmähankkeen keskeyttämisestä

aiheutunut kertaluonteinen kulu. Konserni aloitti vuoden 2019 lopussa luottojen elinkaaren hallintaa koskevan mittavan tietojärjestelmähankkeen. Hanke päätettiin keskeyttää katsauskauden aikana, minkä johdosta poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä muihin liiketoiminnan kuluihin kirjattiin yhteensä 10 miljoonan euron suuruiset kulukirjaukset ja varovaisesti arvioitua varaukset mahdollisiin tuleviin menoihin.

Järjestelmähankkeen keskeyttämisellä ei arvioida olevan vaikutuksia asiakasliiketoimintaan. Kuluja kasvatti myös luottolaitosten kriisinhallintajärjestelmän vakaussmaksu, joka kasvoi 36,3 % 9 miljoonaan euroon (7 miljoonaa euroa). Kulut ilman kertaluonteisia tietojärjestelmähankkeen keskeyttämisestä aiheutuneita kuluja ja vakaussmaksun kasvuakin olivat hieman suuremmat kuin vuotta aiemmin.

Palkkiokulut olivat 3 miljoonaa euroa (2 miljoonaa euroa), ja ne koostuvat pääasiassa maksetuista takauspalkkioista, säilytyspalkkioista sekä varainhankintaohjelmien ylläpitokuluista.

Hallintokulut olivat 19 miljoonaa euroa (18 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat 4,4 % (13,9 %). Tästä henkilöstökuluja oli 9 miljoonaa euroa (9 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 9 miljoonaa euroa (9 miljoonaa euroa). Henkilöstömäärä kasvoi katsauskauden aikana ja keskimääräinen henkilöstömäärä oli konsernissa 171 henkilöä (161 henkilöä).

Muihin hallintokuluihin liittyvät erät kasvoivat 7,8 % (26,1 %) katsauskauden aikana. Kasvu on johtunut erityisesti

tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämiskustannuksista. Koronapandemian helpottuminen on lisännyt hieman matkustus- ja eräitä muita liiketoiminnan juoksevia kuluja.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat katsauskaudella 8 miljoonaa euroa (3 miljoonaa euroa). Tätä erää kasvatti edellä kuvattu tietojärjestelmähankkeen keskeyttäminen.

Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 19 miljoonaan euroon (11 miljoonaa euroa), ja kasvua oli 79,1 % (-1,1 %). Viranomaismaksujen osuus liiketoiminnan muista kuluista oli 10 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat 30,9 % (23,6 %) vertailukaudesta. Viranomaismaksujen kasvu johtui pääosin jo edellä kuvatusta luottolaitosten kriisinhallintajärjestelmän vakaussmaksun kasvusta. Muut kuin viranomaiskulut olivat 9 miljoonaa euroa (3 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat vertailukaudesta 218,3 % (vertailukaudella laskivat 37,3 %). Merkittävin kasvua aiheuttanut tekijä oli edellä kuvattu tietojärjestelmähankkeen keskeytys.

IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (*Expected Credit Losses, ECL*) määrä oli -0,7 miljoonaa euroa (-0,1 miljoona euroa). Kuntarahoitus-konserni päivitti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä tulevaisuuteen suuntautuvia skenaarioita katsauskauden lopussa. Käytetyt skenaariot ja niiden painotukset on esitetty puolivuosisikatsauksen liitteessä 10. Kesäkuun 2022 lopussa konsernin johto päätti kirjata 0,9 miljoonan euron

Konsernin tulosta koskevat tiedot

lisävarauksen vuodelle 2022 ajoittuvien mallimuutosten vaikutusten sekä laskennan jatkokehittämisen seurauksena. Tästä alkuvuodelle 2022 kohdistuva lisävaraus on 0,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä 2021 mallimuutoksia koskeva lisävaraus oli 0,4 miljoonaa euroa. Kiinteistövakuudellisten luottojen tappio-osuuden sekä sopimuksien koko elinkaaren aikaisen laskennan menetelmämuutos sekä päivitetty laskentakäytäntö otetaan käyttöön vuoden 2022 jälkimmäisen vuosipuolikkaan aikana.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassaavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin. Näin ollen lopullista luottotappiota ei synny, koska saamiset ovat suomalaisilta kunnilta, tai niihin liittyy turvaava kunnan takaus tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetäkaus. Konsernin yli 30-vuotisen historian aikana se ei ole kirjannut lopullisia luottotappioita asiakasrahoituksestaan.

Konsernilla on kesäkuun 2022 lopussa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia takaussaamia julkisyhteisöiltä yhteensä 12 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa), joka on alle 0,1 % asiakasvastoista. Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt alhaisella tasolla keskimääräisen luottoluokituksen ollessa AA+ (AA+). Saamisten ja sitoumusten luottoriskeistä on esitetty lisätietoa puolivuosisikatsauksen liitteessä 10.

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto oli 91 miljoonaa euroa (127 miljoonaa euroa). Katsauskauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset paransivat konsernin liikevoittoa 16 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa). Tammi–kesäkuussa 2022 suojauslaskennan nettotulos oli 13 miljoonaa euroa (5 miljoonaa euroa) ja realisoitumattomat arvopaperikaupan nettotuotot olivat 3 miljoonaa euroa (15 miljoonaa euroa).

Konsernin katsauskauden tuloslaskelmassa verot olivat 19 miljoonaa euroa (26 miljoonaa euroa). Konsernin katsauskauden tulos verojen jälkeen oli 71 miljoonaa euroa (102 miljoonaa euroa). Konsernin annualisoitu oman pääoman tuotto-% (*Return on Equity, ROE*) oli katsauskaudella 8,5 % (11,7 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia annualisoitu ROE oli 7,1 % (9,9 %).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia -62 miljoonaa euroa (-2 miljoonaa euroa). Katsauskauden aikana merkittävin muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen laskennallisen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos -30 miljoonaa euroa (-4 miljoonaa euroa). Suojauskustannuksen arvonmuutos (*Cost-of-Hedging*) oli -27 miljoonaa euroa (2 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat katsauskaudella konsernin omaan pääomaan vero vaikutukset huomioon ottaen -37 miljoonaa euroa (30.6.2021: +14 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaiseen ydinpääomaan (*CET1*) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat vero vaikutukset huomioon ottaen -15 miljoonaa euroa (30.6.2021: +17 miljoonaa euroa). Kesäkuun lopussa realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus vakavaraisuuslaskennan mukaisiin omiin varoihin oli 16 miljoonaa euroa (30.6.2021: +29 miljoonaa euroa).

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain, mikä aiheuttaa volatiliiteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä omiin varoihin. Yksittäisiin sopimuksiin liittyvien arvostusten aiheuttama vaikutus poistuu viimeistään sopimusten erääntyessä.

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus-konserni hallitsee korko-, valuuttakurssi- ja muita markkina- ja hintariskejä käyttämällä johdannaissopimuksia. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta yleisesti käytössä olevien arvostusmenetelmien vuoksi käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumentin ja sitä suojaavan

Konsernin tulosta koskevat tiedot

johdannaisen välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisien muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojaattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoidu kassaperusteisesti, koska konserni pitää rahoitusinstrumentit sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähes aina eräpäivään asti. Johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä suojataan kattavasti vakuuskäytännöillä. Myöskään luottoriskilisien muutosten aiheuttamien arvonmuutosten ei odoteta käytännössä realisoituvan luottotappioiden, koska konsernin likvideettireservi on sijoitettu alhaisen luottoriskin instrumentteihin. Katsauskaudella realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten sekä luottoriskilisien muutokset.

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Konsernin tasetta koskevat tiedot

KONSERNIN TASE (milj. euroa)	30.6.2022	31.12.2021	Muutos, %
Käteiset varat	8 423	8 399	0,3
Saamiset luottolaitoksilta	1 766	1 417	24,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 831	29 214	-1,3
Saamistodistukset	4 847	4 841	0,1
Johdannaissopimukset	2 452	2 000	22,6
Muut varoihin sisältyvät erät	1 171	489	>100
Varat yhteensä	47 491	46 360	2,4
Velat luottolaitoksille	2 665	2 801	-4,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 835	3 325	-14,7
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 905	35 328	1,6
Johdannaissopimukset	3 691	2 224	65,9
Muut velkoihin sisältyvät erät	914	821	11,4
Oma pääoma	1 481	1 862	-20,5
Velat ja oma pääoma yhteensä	47 491	46 360	2,4

Konsernin tase oli kesäkuun lopussa 47 491 miljoonaa euroa (46 360 miljoonaa euroa) ja se kasvoi 2,4 % (3,7 %). Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä kasvoivat katsauskaudella, mutta niiden määrä supistui taseessa korkotason noususta aiheutuneen realisoitumattomien käyvän arvon muutosten johdosta. Kasvu taseen varoissa johtui pääosin johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista sekä keskusvastapuolelle annetuista käteisvakuuksista muissa varoissa. Myös saamiset luottolaitoksilta kasvoivat liittyen käteisvakuuksiin kahdenvälisissä johdannaissopimuksissa. Velkaerissä suurin muutos näkyy johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksissa.

Oma pääoma oli katsauskauden lopussa 1 481 miljoonaa euroa (1 862 miljoonaa euroa). Vuoden lopun vertailulukko sisältää 347 miljoonaa euroa takaisinmaksettua AT1-pääomalainaa. AT1-pääomalainan takaisinmaksu huomioon ottaen konsernin oma pääoma laski 2,2 %. Omaa pääomaa kasvatti katsauskauden tulos, mutta toisaalta oman luottoriskin rahasto sekä suojauskustannusrahasto pienensivät omaa pääomaa 46 miljoonaa euroa. Konsernin omasta pääomasta on vähennetty AT1-pääomainstrumentista huhtikuussa 2022 maksetut korot 13 miljoonaa euroa (13 miljoonaa euroa) verovaikeus huomioiden sekä tilikaudelta 2021 huhtikuussa maksetut osingot 40 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoitus-konsernin asiakkaita ovat kunnat ja kunta-yhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt, hyvinvointialueet sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Konserni on asiakaskuntansa selvästi suurin yksittäinen rahoittaja ja tarjoaa asiakkaille monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluita ja kokonaisvaltaista tukea investointien suunnitteluun ja talouden hallintaan. Kuntarahoituksen myöntämät luotot ovat kaikki suomalaisella julkisyhteisöriskillä ja vakavaraisuuslaskennassa riskipainolla 0 %.

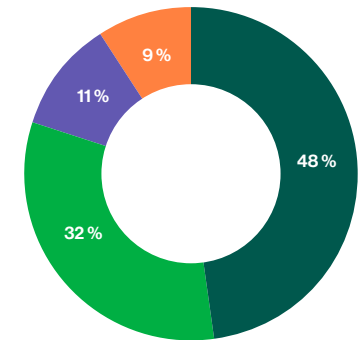
Kunnat ovat valmistautuneet alkuvuoden aikana vuodenvaihteessa voimaan astuvan sote-uudistuksen toimeenpanoon ja kuntien ja hyvinvointialueiden toiminnan eriytymiseen. Kunnissa on silti jatkuvasti käynnissä pakollisia investointeja, joiden toteuttamista ei voi lykätä, eikä rahoituksen kysynnässä ole siksi nähtävissä merkittäviä muutoksia sote-uudistuksesta huolimatta. Kuntarahoitus-konsernin rahoituksessa oli alkuvuodessa nähtävissä myös kuntayhtymien ja sairaanhoitopiirien tuleviin investointeihin varautumisesta johtuva kysyntäpiikki.

Korkoympäristössä siirryttiin vuonna 2022 pitkään jatkuneista negatiivisista koroista nousevaan korkonäkymään.

Alkuvuonna 2022 liiketoiminta kokonaisuudessaan kehittyi tasaisesti: asiakkaat ovat turbulentin toimintaympäristön huomioiden hankkineet rahoitusta maltillisesti. Raaka-ainepula ja hintojen nousu ovat hidastaneet etenkin asuntosektorin investointitahtia ja lykänneet hankkeiden käynnistämistä. Kustannusten nousu saattaa hidastaa myös kuntien investointitahtia. Kuntarahoitus-konserni vahvisti jo ennestään vahvaa markkina-asemaansa omassa asiakaskunnassaan katsauskauden aikana. Kuntarahoituksen asiakkaiden rahoituksen kysyntä nousi, ja uusi luotonanto oli 2 006 miljoonaa euroa (1 601 miljoonaa euroa) tammi–kesäkuussa.

Konsernin pitkäaikaisen asiakasrahoituksen (laina- ja leasingrahoitus) määrä oli kesäkuun 2022 lopussa 28 831 miljoonaa euroa (29 214 miljoonaa euroa), ja se pieneni vuodenvaihteen tilanteesta 1,3 % (2,0 %). Lasku johtui realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kasvusta. Sen sijaan pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 2,6 % (2,8 %) ja oli

Lainakanta asiakkaittain 30.6.2022, %

- Asuntoyhteisöt
- Kunnat
- Kuntien yhtiöt
- Kuntayhtymät

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

katsauskauden lopussa 29 807 miljoonaa euroa (29 064 miljoonaa euroa). Kunta- ja yritystodistuksina myönnetty lyhytaikainen asiakasrahoitus oli kesäkuun 2022 lopussa 1 540 miljoonaa euroa (1 089 miljoonaa euroa).

Asiakkaiden kiinnostus vastuullisia rahoitustuotteita kohtaan jatkuu vahvana. Pitkäaikaista vihreää rahoitusta oli kesäkuun 2022 lopussa myönnetty 2 700 miljoonaa euroa (2 328 miljoonaa euroa) ja yhteiskunnallista rahoitusta 1 296 miljoonaa euroa (1 161 miljoonaa euroa). Konserni jatkoi alkuvuonna työtään sekä oman toimintansa että rahoittamiensa kohteiden päästöjen mittaamiseksi. Laskennan avulla konserni voi suunnitelmallisesti pienentää omaa hiilijalanjälkeään, tukea tehokkaammin asiakkaitaan päästöjen vähentämisessä ja hallita paremmin ilmasto- ja ympäristöriskejä.

Rahoituksen neuvonantoon keskittyvän tytäryhtiö Inspiran palveluissa erityisen paljon kysyntää on kohdistunut rahoituksen kokonaisvaltaiseen suunnitteluun sekä sote-uudistuksen vaikutusten mallintamiseen ja sen vaikutuksiin varautumiseen keskittyviin toimeksiantoihin.

Kesäkuussa 2022 Kuntarahoitusta alkoi tarjota lyhytaikaisen rahoituksen kuntatodistus- ja kuntayritystodistuskauppaa reaaliaikaisessa digitaalisessa asiointipalvelussa. Digitaalisen asioinnin kehitys jatkuu myös palveluiden muilla osa-alueilla.

Konserni valmistautuu rahoittamaan myös hyvinvointialueiden tulevia investointeja. Kuntarahoitukseen myöntämät lainat sote-kuntayhtymille ja sairaanhoitopiireille siirtyvät voimassa olevin ehdoin 1.1.2023 uusille hyvinvointialueille.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoitus-konserni hankkii kaikki luotonantoon tarvittavat varat pääsääntöisesti kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta liikkeeseenlaskuina velkaohjelmien alla. Varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla pyritään varmistamaan rahoituksen saatavuus markkinaolosuhteista riippumatta. Varainhankintaa hajautetaan aktiivisesti valuutoittain ja maturiteeteittain sekä maantieteellisesti että eri sijoittajaryhmittäin.

Konsernin pitkäaikainen, hajauttamiseen rakentuva varainhankinnan ja likviditeetin hallinnan strategia on osoittautunut erityisen toimivaksi alkuvuoden 2022 turvallisuus- ja talouspoliittisten mullistusten keskellä.

Vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla korko- ja inflaatioympäristö kääntyivät Venäjän hyökkäyssodan myötä jyrkkään nousuun ja talouskasvu laskuun.

Markkinaturbulenssista huolimatta Kuntarahoitus-konsernin varainhankinta on kuitenkin jatkunut normaalisti.

Kuntarahoitus-konsernin pääsy pääomamarkkinoille on säilynyt vahvana haastavista markkinaolosuhteista huolimatta, ja se on osoitus strategian onnistumisesta. Markkinoilla lisääntyneen volatiliiteetin myötä liikkeeseenlaskujen

ajoituksesta on tullut entistä kriittisempää, ja siksi Kuntarahoitus on vuoden 2022 alkupuoliskolla hankkinut rahoitusta aiempaa enemmän myös muilla transaktioilla kuin julkisilla viitelainoilla. Varainhankinnan kustannus on alkuvuonna ollut odotettua alhaisempi.

Varainhankintaohjelman arvioitu koko on 9–10 miljardia euroa vuodelle 2022. Tammi–kesäkuussa pitkäaikaista varainhankintaa tehtiin 5 962 miljoonaa euroa (6 025 miljoonaa euroa). Varainhankinta on edennyt hyvin aikataulussa, ja kesäkuun loppuun mennessä 61,5 % suunnitellusta varainhankinnasta oli saatu toteutettua. Yhteensä pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyitä tehtiin alkuvuoden aikana 116 (113) kaiken kaikkiaan 12 eri valuutassa (8). Konserni suojaa varainhankintaan liittyvät markkinariskit johdannaissopimuksilla.

Varainhankinnan kokonaismäärä kesäkuun 2022 lopussa oli 40 850 miljoonaa euroa (40 712 miljoonaa euroa), josta lyhytaikaisten Kuntarahoituksen velkasitoumuksien (*Euro Commercial Paper, ECP*) määrä oli kesäkuun lopussa 3 536 miljoonaa euroa (3 819 miljoonaa euroa). Koko varainhankinnan määrästä euromääräistä oli 48,7 % (49,0 %) ja valuuttamääräistä 51,3 % (51,0 %).

Kuntarahoituksen tavoitteena on laskea liikkeeseen säännöllisesti uusi vihreä ja yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina. Toukokuussa liikkeeseen laskettu vihreä joukkovelkakirjalaina ylimerkittiin moninkertaisesti, vaikka markkinatilanne oli haastava. Sijoittajista jopa 80 % oli vastuulliseen sijoittamiseen keskittyviä tahoja.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on vaikuttanut olennaisesti myös Kuntarahoitus-konsernin likviditeetin suunnitteluun, jotta voidaan varmistaa asiakkaiden rahoituksen saatavuus. Likviditeetin riittävyttä on lisätty selvästi: kesäkuun lopun kokonaislikviditeetti riittäisi Kuntarahoituksen kaikkiin velvoitteisiin vastaamiseen ilman uutta varainhankintaa yli 20 kuukauden ajan (15). Pitkän aikavälin vaatimuksena kokonaislikviditeetin määrän on riitettävä vastaamaan Kuntarahoituksen velvoitteisiin ilman uutta varainhankintaa vähintään 12 kuukauden ajan (*Survival Horizon*).

Kesäkuun lopussa kokonaislikviditeetti oli yhteensä 11 798 miljoonaa euroa (12 222 miljoonaa euroa). Tästä talletuksia keskuspankkiin oli 8 458 miljoonaa euroa (8 435 miljoonaa euroa) ja 3 308 miljoonaa euroa (3 753 miljoonaa euroa) sijoitettuna likvideihin, vähäriskisiin arvopaperisijoituksiin. Arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus oli AA+

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

(AA+), ja keskimääräinen maturiteetti oli 2,5 vuotta (2,9). Tämän lisäksi rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin oli 32 miljoonaa euroa (34 miljoonaa euroa).

Vastuullisuuden jatkuva kehittäminen on integroitu tiiviisti myös konsernin sijoitusprosessiin. Vuonna 2021 julkaistu vastuullisen sijoittamisen viitekehys kiteyttää Kuntarahoituskonsernin sijoitustoiminnan vastuullisuuden periaatteet, prosessit ja vastuut. Matalan luottoriskin ja korkean likviditeetin lisäksi Kuntarahoituskonserni seuraa likviditeettisijoitustensa vastuullisuutta ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja hyvää hallintoa kuvaavan ESG-arvon¹ (*Environmental, Social and Governance*) avulla.

Kesäkuun 2022 lopussa likviditeettisijoitusten ESG-arvo oli 59,0 (59,3) asteikolla 0–100, mikä ylittää vertailuindeksin 56,5 (55,9). Suoria vastuullisia sijoituksia oli yhteensä 444 miljoonaa euroa (456 miljoonaa euroa), mikä oli 13,4 % (12,1 %) kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten osuus on konsernilla korkeampi kuin markkinaindeksistä laskettu viitearvo 6,9 % (5,0 %). Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa Kuntarahoituskonsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan oli 12,9 % (15,6 %)

¹ ESG-arvo lasketaan ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta neljännesvuosittain. ESG-arvossa huomioidaan muun muassa liikkeeseenlaskijoiden ESG-hallinnon laatu, liiketoimintamalli sekä mahdolliset ristiriidat ESG-asioissa.

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

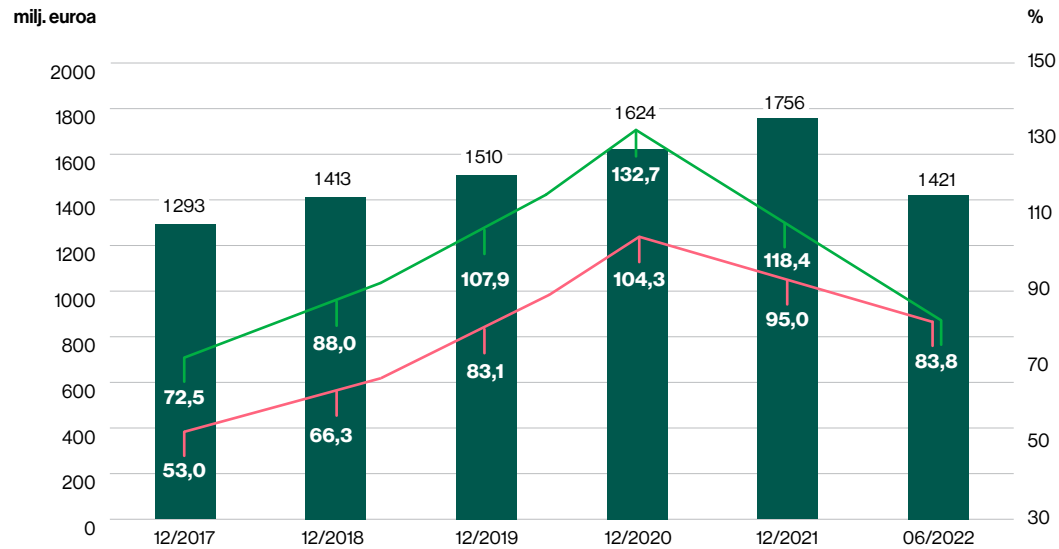
Kuntarahoitus Oyj • puolivuosisiksaus 1.1.–30.6.2022

LUOKITUSLAITOS	 Pitkäaikainen varainhankinta	 Näkymät	 Lyhytaikainen varainhankinta
Moody's Investors Service	 Aa1	Vakaat	P-1
Standard & Poor's	 AA+	Vakaat	A-1+

Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia.
Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet katsauskaudella.
Kuntarahoituksen varainhankinnan takaavalla Kuntien takauskeskuksella on Kuntarahoitusta vastaavat luottoluokitukset.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

- Omat varat (miljoonaa euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuus on erittäin vahva. CET1-vakavaraisuus oli 83,8 % (95,0 %), mikä vastaa myös Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuutta kesäkuun lopussa (118,4 %), sillä konsernilla on vain ydinpääomaa katsauskauden lopussa. Kokonaisvakavaraisuuden laskuun vaikutti katsauskaudella toteutettu AT1-pääomallainan takaisinmaksu, mikä heikensi kokonaisvakavaraisuutta katsauskauden lopun tilanteessa 20,5 %-yksikköä. Vastuun arvonoikausuriski (CVA VaR) nousi merkittävästi ja tilapäisesti katsauskauden viimeisenä päivänä normaalia suurempien markkinamuutosten vuoksi. CET1-vakavaraisuus on yli kuusinkertainen verrattuna kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen vaaditut pääomapuskurit huomioiden.

Vakavaraisuus

**OMAT VARAT, KONSERNI
(1 000 €)**

	30.6.2022	31.12.2021
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1 456 461	1 464 442
Vähennykset ydinpääomasta	-35 000	-56 172
Ydinpääoma (CET1)	1 421 461	1 408 270
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	347 454
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	347 454
Ensisijainen pääoma (T1)	1 421 461	1 755 723
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1 421 461	1 755 723

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli kesäkuun lopussa 1 421 miljoonaa euroa (1408 miljoonaa euroa). Kesäkuun lopussa konsernilla ei ollut enää ensisijaiseen lisäpääomaan luettavia eriä, minkä johdosta ensisijainen pääoma oli yhtä suuri kuin ydinpääoma eli 1 421 miljoonaa euroa (1 756 miljoonaa euroa). AT1-pääomalainan takaisinmaksu pienensi ensisijaista pääomaa 347 miljoonalla eurolla. Toissijaista pääomaa ei ollut, ja omat varat olivat yhteensä 1 421 miljoonaa euroa (1 756 miljoonaa euroa).

Ydinpääomaan sisältyy katsauskauden tulos, sillä puolivuosisikatsauksen tulos on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena, ja näin ollen katsauskauden voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Vakavaraisuus

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, KONSERNI**30.6.2022****31.12.2021**

(1 000 €)	30.6.2022		31.12.2021	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	42 003	525 041	42 524	531 547
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	0	-	0
Saamiset aluehallinnoilta ja paikallisviranomaisilta	434	5 419	451	5 634
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	661	8 264	705	8 807
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	-	0	-	0
Saamiset laitoksilta	23 059	288 244	23 422	292 771
Saamiset yrityksiltä	7 540	94 255	6 038	75 471
Katetut joukkolainat	7 874	98 425	9 734	121 670
Muut erät	2 435	30 434	2 176	27 194
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	57 205	715 067	39 549	494 362
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	36 527	456 587	36 527	456 587
Yhteensä	135 736	1 696 695	118 600	1 482 496

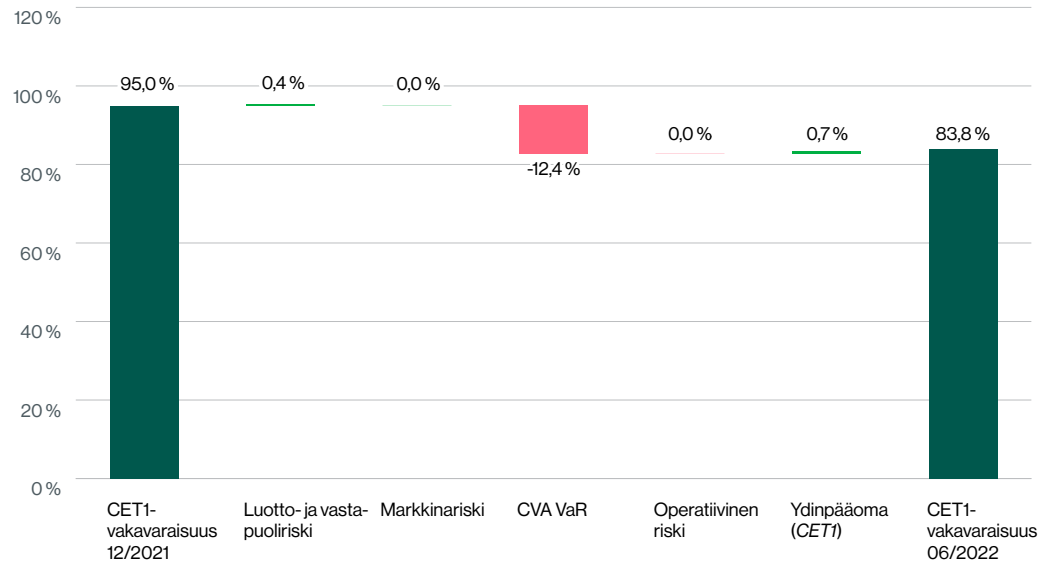
Vastapuoliriskin pääomavaade on 7 344 tuhatta euroa (4 727 tuhatta euroa).

Konsernin riskipainotetut saamiset kasvoivat 14,4 % vuoden 2021 lopusta ollen 1 697 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa (1 482 miljoonaa euroa).

Luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotetut saamiset laskivat 7 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopusta. Markkinariskille ei ollut pääomavaadetta katsauskauden lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen 351 artiklan mukaisesti. Vastuun arvonokaisuriski nousi 715 miljoonaan euroon (494 miljoonaa euroa). Nousuun vaikuttivat katsauskauden viimeisenä päivänä tapahtuneet normaalia suuremmat markkinakorkojen ja valuuttakurssien muutokset, jotka kasvattivat johdannaisten arvoja ja nostivat tilapäisesti vastuun arvonokaisuriskiä. Johdannaisiin liittyvän yleisen vakuuskäytännön vuoksi vastuun arvonokaisuriski aleni normaalille tasolle jo seuraavana päivänä. Operatiivisen riskin vasta-arvo oli 457 miljoonaa euroa (457 miljoonaa euroa).

Vakavaraisuus

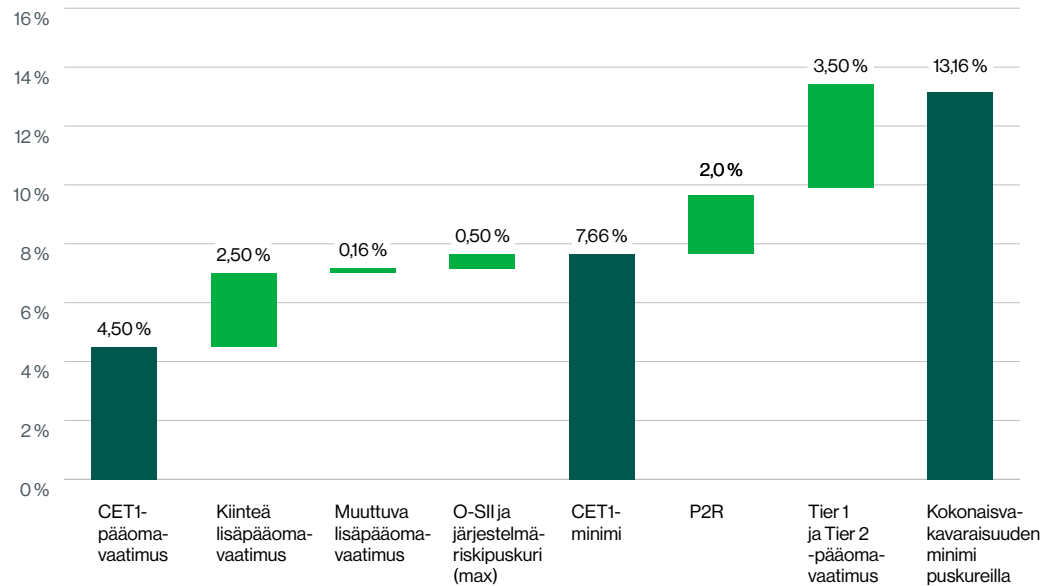
Muutokset konsernin CET1-vakavaraisuudessa, %

Kuntarahoitus-konserni julkistaa viikolla 32 tästä puolivuositarkastuksesta erillisen riskienhallintaa ja vakavaraisuutta koskevia tietoja sisältävän Pilari III -raportin, joka on saatavilla Kuntarahoituksen verkkosivuilla englanninkielisenä.

Vakavaraisuus

Kuntarahoitus Oyj • puolivuosisiksaus 1.1.–30.6.2022

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, %**Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit**

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteää lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (*Other Systemically Important Institution, O-SII*) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,5 %. Kesäkuun 2022 lopussa Finanssivalvonta antoi vuosittaisen päätöksensä O-SII-lisäpääomavaatimuksesta ja piti vaatimuksen ennallaan 0,5 %:ssa.

Finanssivalvonnan asettama järjestelmäriskipuskuriin perustuva lisäpääomavaatimus Kuntarahoitus-konsernille on ollut 1,5 % heinäkuusta 2019 lähtien, ja se tarkistetaan vuosittain. Huhtikuussa 2020 Finanssivalvonta päivitti kaikkia Suomen suurimpia luottolaitoksia koskevia pääomavaatimuksia. Näiden päivitysten tavoitteena oli yleisesti lieventää koronapandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä luottolaitosten kykyyn rahoittaa taloutta. Finanssivalvonta poisti Kuntarahoitus-konsernia koskevan järjestelmäriskipuskuriin perustuvan lisäpääomavaatimuksen, 1,5 %. Muutos astui välittömästi voimaan, ja se alensi konsernin pääomavaatimusta 1,0 %-yksikköä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Kuntarahoitus-konsernille toistaiseksi järjestelmäriskipuskuriin perustuvaa lisäpääomavaatimusta. Järjestelmäriskipuskuri ja O-SII-lisäpääomavaatimus ovat rinnakkaisia puskureita, joista sovelletaan suurempaa.

Vakavaraisuus

Kesäkuussa 2022 Finanssivalvonta päätti olla asettamatta kvartaaleittain päätettävää muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittävä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,2 % (0,2 %), ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 7,7 % (7,7 %) ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 11,2 % (11,1 %).

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (*Supervisory Review and Evaluation Process, SREP*) Kuntarahoitus-konsernille 2,0 % lisäpääomavaatimuksen (*Pillar 2 Requirement, P2R*). Lisäpääomavaatimus supistui EKP:n SREP-päätöksellä katsauskauden aikana 0,25 %-yksikköä aiemmasta. Kun huomioidaan lisäpääomavaatimus, SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (*Total SREP Capital Requirement, TSCR*) kuvaava suhde oli kesäkuun 2022 lopussa 10,0 % (10,25 %).

Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 13,2 % (13,4 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset.

Vähimmäisomavaraisuusaste, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli kesäkuun lopussa 10,6 % (12,8 %). Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos (*public development credit institution*), ja näin ollen voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta- ja valtioriskillä olevat luottosaatavansa. Kunta- ja valtioriskillä olevien luottosaatavien määrä oli katsauskauden lopussa 31 695 miljoonaa euroa (31 568 miljoonaa euroa).

Vähimmäisomavaraisuusasteen laskuun on vaikuttanut AT1-pääomalainan takaisinmaksu, joka näkyy pienempinä omina varoina. Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %.

Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli kesäkuun lopussa 292,6 % (334,9 %).

Maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) tuli voimaan kesäkuussa 2021 osana CRR II -sääntelyä. Konsernin NSFR-tunnusluku oli kesäkuun 2022 lopussa 129,4 % (123,6 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*). Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on asettanut Kuntarahoitukselle sitovan omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*), joka on suuruudeltaan 10,25 % kokonaisriskin määrästä ja 3,00 % vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytetystä vastuiden kokonaismäärästä. MREL-vaateessa on otettu huomioon SRB:n päätös siitä, että Kuntarahoitusta koskee yksinkertaistettu kriisinratkaisustrategia.

MREL-vaade tulee voimaan 11.2024. Kuntarahoituksen on kuitenkin tullut täyttää 11.2022 alkaen täysimääräisesti lopullisen MREL-vaateen tasot, jotka ovat yhtä suuria

kuin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuuden vähimmäisvaateet. Kuntarahoituksen omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen yhteismäärä ylittää selvästi Kuntarahoitukselle asetettavan vähimmäisvaatimuksen. Kuntarahoituksella ei ole tällä hetkellä tarvetta Tier 3 -instrumenttien liikkeeseenlaskulle.

Tulevat muutokset pankkisääntelyssä

Euroopan komissio julkisti lokakuussa 2021 esityksensä lopullisten Basel III -pankkisääntelystandardien toimeenpanemisesta EU:ssa (ns. *CRR III*). Uudistus vaikuttaa pankkien vakavaraisuuslaskentaan, erityisesti luotto-, markkina- ja operatiivisen riskin laskentaan, vastuun arvonoikeusriskisiin, vähimmäisomavaraisuusasteen laskentaan sekä tuo uuden riskipainolattian (*output floor*). Kuntarahoitus-konsernin liiketoimintamalli perustuu tällä hetkellä vain nollariskiluokituksen saavaan luotonantoon, eikä tähän ole tulossa muutoksia Basel III -paketin toimeenpanossa. Uudistus tulee kuitenkin vaikuttamaan Kuntarahoitus-konsernin laskentamenetelmiin ja raportointiin. Vaikutusarviot muutoksista tulevat tarkentumaan tulevina vuosina, kun konserni valmistautuu CRR III -sääntelyn voimaantuloon.

Kuntarahoitus-konserni valmistautuu myös Euroopan komission delegoidun asetuksen (2016/2251) implementointiin, joka koskee kahdenvälisen johdannaissopimusten alkuvakuuden (*initial margin*) vaihtamista arvopaperivakuuksilla. Sääntelyn vaiheittaisen voimaantulon vuoksi alkuvakuusvaade tulee Kuntarahoitusta koskevaksi syyskuussa 2022.

Riskienhallinta

Konsernin liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkeen liiketoimintaan liittyvät olennaisesti myös strategiset riskit, yritys vastuuriskit sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riskit.

Konsernin riskiasema

Konsernin riskiasemassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia alkuvuoden 2022 aikana ja konserni on pysynyt hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Koronapandemian vaikutukset Kuntarahoitus-konsernin vastapuoliriskeihin ja likviditeettisalkun luottoriskeihin, maksuvalmiuden ylläpitämiseen, luotonantoon ja liiketoimintaprosesseihin liittyviin riskeihin ovat olleet maltillisia. Ukrainassa käytävän sodan vaikutukset konsernin taloudelliseen asemaan tai toiminnan tulokseen ovat olleet vähäiset. Markkinaturbulenssista huolimatta konsernin varainhankinta on toiminut

katsauskauden aikana normaalisti. Sodan ja inflaatio-odotusten aiheuttaman epävarmuuden johdosta konserni on kuitenkin varautumistoimenpiteenä ylläpitänyt normaalia suurempia likviditeettipuskureita. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vaikuttaa Kuntarahoitus-konsernin riskeihin välillisesti pääosin yleisen markkinatilanteen kautta. Vaikutuksia voisi myös tulla esimerkiksi Kuntarahoitus-konserniin kohdistuvista kyberhyökkäyksistä, joihin on kuitenkin varauduttu huolellisesti.

Ulkoisten olosuhteiden muutoksista huolimatta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan riskiasema on katsauskaudella säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena. Katsauskauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttivat tavanomaista tulosvolatiliteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus altistuu luottoriskille osana konsernin liiketoimintaa. Asiakaskunnan luonteen vuoksi luottoriskit ovat vähäisiä. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät lähes yksinomaan asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaidensa korkoriskipositioiden suojaamiseen myös

johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Konserni käyttää johdannaisia vain markkinariskeiltä suojautumiseen.

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistövaakuudet ja saadut takaukset) ja CRR:n artiklan 400 mukaiset vapautukset liittyen suurten asiakasriskien laskentaan, Kuntarahoitus-konsernille ei synny sääntelyn tarkoittamaa asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa, eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylitä 10 % omista varoista. Alkuvuoden aikana odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on kasvanut ja katsauskauden tulokseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli -0,7 miljoonaa euroa (-0,1 miljoonaa euroa). Myönnettyjen lainanhoitajoustopien määrä kesäkuun lopussa oli 58 miljoonaa euroa (88 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamia oli katsauskauden lopussa 98 miljoonaa euroa (128 miljoonaa euroa), joille Kuntarahoituksella on kuntien omavelkainen takaus tai kiinteistövakuus sekä valtion täytetäkaus, eikä siten näihin saataviin odoteta liittyvän riskiä lopullisesta luottotappiosta. Järjestämättömät saamiset olivat 0,3 % asiakasvastuista (0,4 %).

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt katsauskauden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Konserni suojautuu markkinariskiltä johdannaissopimuksilla, ja niitä voidaan tehdä ainoastaan suojaustarkoituksessa, sillä konserni ei harjoita trading-toimintaa. Korkoriskiä syntyy pääasiassa euriborkorkojen korkosidonnaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Tuloriskin laskennassa käytetään kahdeksaa eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon korkoriskin seurannassa. Yhden vuoden tuloriski oli kesäkuun lopussa -7 miljoonaa euroa, jolloin epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 50 korkopisteen lasku (vuoden 2021 lopussa epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 50 korkopisteen nousu, 0 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Epäedullisin skenaario kesäkuun lopussa oli korkokäyrän 200 korkopisteen nousu, jolloin korkoherkkyyksi oli -23 miljoonaa euroa (vuoden 2021 lopussa epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 50 korkopisteen nousu, -13 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia

valuuttaposisioita. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla.

Konserni on myös tunnistanut arvostusten volatiliiteetin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Katsauskauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tavanomaista tulosvolatiliiteettia. Realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten sekä luottoriskilisten muutokset. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliiteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Konserni hallitsee jälleenrahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyuden limiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluvun laskentamenetelmää on kehitetty vuoden 2022 aikana, ja uuden menetelmän mukainen tunnusluku oli kesäkuun lopussa yli 20 kuukautta (15 kuukautta). Kuntarahoitus-konsernin maksuvalmius on hyvä. Maksuvalmiusvaatimus (*LCR*) oli katsauskauden lopussa 292,6 % (334,9 %). Pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta seurataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (*NSFR*), ja se oli kesäkuun 2022 lopussa 129,4 % (123,6 %). Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko katsauskauden

ajan ja tammi–kesäkuussa 2022 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 5 962 miljoonaa euroa (6 025 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita alkuvuoden 2022 aikana. Konsernin toimintatavat ovat etätyökäytäntöineen muuttuneet, mutta liiketoiminta on jatkunut normaalisti. Esimerkiksi prosesseihin ja tietoturvaan liittyvät kontrollit ovat olleet käytössä ja toimineet myös tänä aikana.

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmasto- ja ympäristöriskihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin. Yritysvastuuriskeissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia katsauskauden aikana. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia tai hallintotapaan liittyviä riskejä. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan myöskään ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille ei toteudu lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmasto- ja ympäristöriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen. Mahdollisten muutosten asiakkaiden taloudellisessa tilanteessa ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan konsernin luottoriskiasemaan.

Kuntarahoitus-konserni on alkuvuoden 2022 aikana osallistunut EKP:n järjestämään ilmastostressitestiin, jonka tulokset julkistettiin heinäkuussa.

Hallinnointikäytäntö

Kuntarahoitus noudattaa yhtiölainsäädännön lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia hallinnon järjestämisestä. Hallintoon liittyvät käytännöt on kuvattu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Kuntarahoitus-konserni julkistaa vuosikertomuksen julkistamisen aikaan verkkosivuillaan toimintakertomuksesta erillisen arvopaperimarkkinain 7 luvun 7§:n mukaisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sisältäen kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Selvitys pitää sisällään myös luottolaitostoiminnasta annetun lain edellyttämät kuvaukset hallinnosta sekä tiedot siitä, miten Kuntarahoitus noudattaa pörssiyhtiöitä koskeava Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koodi koskee suomalaisia pörssiyhtiöitä eli niitä yhtiöitä, joiden osakkeet ovat listattuna Helsingin pörssissä. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa kyseistä koodia suoraan.

Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus) sekä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oyj (Inspira). Kuntarahoitus omistaa Inspiran täysimääräisesti. Katsauskaudella konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

Yhtiökokous

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous pidettiin 24.3.2022. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2021 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa jaetaan 1,03 euroa osakkeelta, yhteensä 40 235 711,94 euroa. Yhtiön taseen 31.12.2021 mukaan voitonjakokelpoiset varat olivat 267 949 619,07 euroa.

Varsinainen yhtiökokous päätti omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että toimikaudella 2022–2023 hallituksen jäsenten lukumäärä on kahdeksan sekä nimitti hallituksen jäsenet toimikaudelle 2022–2023 (vuoden 2022 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti). Yhtiökokous vahvisti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavien palkkioiden määrät.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin hallituksen ehdotuksen ja suostumuksensa mukaisesti tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Tiia Kataja. Hän toimi myös edellisellä tilikaudella päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokous päätti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta, että omistajien nimitysvaliokunnan kokoonpanoa täydennetään viidennellä, kuntasektoria edustavalla jäsenellä. Kolme suurinta osakkeenomistajaa eli Keva, Suomen valtio ja Helsingin kaupunki sekä Suomen Kuntaliitto ry ovat kukin nimittäneet yhden jäsenen nimitysvaliokuntaan. Viidennen jäsenen nimittämiseen ovat oikeutettuja kolmen suurimman omistajan jälkeen seuraavat viisi omistajaa yhdessä.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset ovat luettavissa Kuntarahoituksen verkkosivuilla olevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Hallitus

Omistajien nimitysvaliokunta teki ehdotuksen 24.3.2022 järjestetylle yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä toimikaudelle, joka alkoi vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallinnointikäytäntö

Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Maaria Eriksson, Markku Koponen, Kari Laukkanen, Vivi Marttila, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell ja Leena Vainiomäki. Kuntarahoituksen hallitus valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta puheenjohtajaksi Kari Laukkasen ja varapuheenjohtajaksi Maaria Erikssonin.

Kuntarahoituksella on sääntelyn edellyttämät, hallituksen perustamat tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnat, jotka toimivat hallitusta avustavina ja valmistelevina toimieliminä. Tarkastusvaliokuntaan hallitus valitsi Markku Kopsen puheenjohtajaksi sekä Vivi Marttilan, Minna Smedstenin ja Denis Strandellin jäseniksi. Riskivaliokuntaan hallitus valitsi Leena Vainiomäen puheenjohtajaksi sekä Maaria Erikssonin, Kari Laukkasen ja Tuomo Mäkisen jäseniksi. Palkitsemisvaliokuntaan hallitus valitsi Kari Laukkasen puheenjohtajaksi sekä Leena Vainiomäen ja Maaria Erikssonin jäseniksi.

Vuoden 2021 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2022 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet: Kari Laukkanen (puheenjohtaja), Maaria Eriksson (varapuheenjohtaja), Markku Koponen, Vivi Marttila, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell, Leena Vainiomäki ja Kimmo Viertola. Kimmo Viertola ei ollut enää käytettävissä hallitukseen maaliskuussa 2022 alkaneelle kaudelle.

Hallituksen ja sen valiokuntien toimintaa on selostettu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli kesäkuun 2022 lopussa 180 henkilöä (164), joista emoyhtiössä 170 henkilöä (153). Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat katsauskaudella koko konsernissa 7,7 miljoonaa euroa (7,4 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Joakim Holmström, Harri Luhtala, Minna Piitulainen ja Juha Volotinen.

Sisäinen tarkastus

Kuntarahoitus-konsernin sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu valvoa konsernin taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa, että Kuntarahoitus-konsernilla on toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt toimintatavat ja tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan katsauskauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Näkymät loppuvuodelle 2022

Talouden kasvuennusteita on Venäjän hyökkäyssodan vuoksi alkuvuonna säännön mukaisesti laskettu. Viimeisimpien arvioiden mukaan maailmantalouden kasvu hidastuu tänä vuonna noin 3 %:n tasolle viime vuoden lähes 6 %:n vauhdista. Euroopan keskuspankin tuoreimpien ennusteiden mukaan euroalue kasvaa 2,8 % vuonna 2022. Näinkin hyvä kasvuvauhti selittyy pitkälti viime vuodelta siirtyvällä kasvuperinnöllä. Kuluvaan vuoden sisällä kasvu jää hyvin vaimaksi ja myös miinusmerkkisiä vuosineljänneksiä todennäköisesti nähdään. Vuonna 2023 EKP odottaa euroalueen kasvavan 2,1%.

Suomessakin talouskasvu väistämättä selvästi hidastuu. Suomi kuitenkin kohtasi Ukrainan kriisin talousvaikutukset paremmista lähtökohdista kuin kaksi vuotta sitten koronapandemian vyöryessä päälle. Koronarajoitusten poistuminen luo palvelusektorille hyvää virettä. Teollisuudessa vahvat tilauskertymät puolestaan tukevat tuotannon kasvua. Myös työllisyyden vahvistuva trendi on jatkunut Ukrainassa käytävän sodan syttymisen jälkeenkin.

Suomen bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan yltävän vuonna 2022 vielä 1,5 %:iin, mutta jäävän 0,5 %:iin vuonna 2023. Suhdanne kuvan jäähtymisestä huolimatta keskimääräisen työttömyysasteen ennakoitaan alenevan viime vuoden 7,6 %:sta vuonna 2022 6,8 %:iin ja pysyvän samoissa lukemissa myös vuonna 2023. Suomen julkisen talouden alijäämän bruttokansantuotesuhteen

arvioidaan olevan vuonna 2022 hieman yli 2 %. Velkasuhteen odotetaan nousevan reiluun 62 %:iin.

Energiainflaation vaikutus elintarvikkeiden sekä muiden kulutushyödykkeiden ja palvelujen hintoihin tulee laajenemaan. Näillä näkymin inflaatio kääntyy selvemmin laskuun vasta ensi vuoden alkupuolella. Suomen kuluttajahintainflaation ennakoitaan olevan noin 5,5 % vuonna 2022 ja noin 2,5 % vuonna 2023.

Valtiovarainministeriön julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan vuosina 2022 ja 2023 kuntien rahoitusaseman arvioidaan olevan noin miljardi euroa aiempia arvioita vahvempi. Arvion muuttumisen taustalla on kuluvaan vuoden osalta verotulokertymien ennakoituakin voimakkaampi kasvu sekä odotuksia merkittävästi pienemmät nettoinvestoinnit. Koronatuotet saattavat kuitenkin edelleen jonkin verran vaikuttaa kuntatalouteen, ja nettoinvestointien odottamatonta supistumista voivat osaltaan selittää sotekiinteistöjen myynnit, joista osa kunnista saa kertaluonteisia tuloja sote-uudistuksen toteutuessa. Kertaluonteisten positiivisten tekijöiden taustalla kuntien pitkän aikavälin investointitarpeet pysyvät kuitenkin korkealla tasolla, minkä odotetaan kasvattavan rahoituksen kysyntää tulevaisuudessa.

Sote-uudistus näkyy konsernin toiminnassa vuonna 2022 käytännön valmistautumisena uusiin hyvinvointialueisiin

rahoituksen vastapuolena. Vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille siirtyvien sitoumusten ja muiden vastuiden kokonaismäärä Kuntarahoituksen osalta selviää loppuvuoden aikana, mutta sen arvioidaan tässä vaiheessa olevan 3–4 miljardia euroa. Hyvinvointialueiden lyhytaikaisiin rahoitustarpeisiin voidaan myöntää rahoitusta jo vuoden 2022 aikana. Uudistuksen laajempia taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida tässä vaiheessa, kun ei ole vielä käytännön tietoa hyvinvointialueiden toiminnasta. Kuntarahoituksen rahoitustoiminnassa soteen liittyvällä luotonannolla ei ole sellaista osuutta, että siihen liittyvillä muutoksilla olisi olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen kehitykseen lähitulevaisuudessa.

Kuntarahoitus päätti kesäkuussa 2021, julkisen kehitysluottolaitosstatuksen vahvistumisen jälkeen, muuttaa ei-kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten asiakasluottojensa ehtoja siten, että asiakkaat hyötyivät negatiivisista viitekoroista aiempaa enemmän. Päätöksen vaikutukset näkyivät alkuvuoden korkokatteessa ja tuloksessa. Myös koko vuoden 2022 korkokatteen arvioidaan olevan selvästi vuoden 2021 korkokatetta pienempi. Muilta osin korkokatteen arvioidaan kehittyvän myönteisesti. Alkuvuoden kuluja kasvattivat kertaluonteiset kulut tietojärjestelmän hankkeen keskeyttämisestä sekä vakuumaksun kasvu. Loppuvuoden kulujen arvioidaan olevan pienemmät kuin vuoden 2021 toisella vuosipuoliskolla.

Näkymät loppuvuodelle 2022

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen Kuntarahoitus-konserni arvioi liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan selvästi pienempi kuin vuotta aiemmin. Tuloksen arvioidaan edelleen ylittävän konsernin pitkän aikavälin kannattavuustavoitteen. Konsernin vaka-varaisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän erittäin vahvoina. IFRS-tilinpäätössäännösten arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta lyhyellä aikavälillä.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Helsingissä 5.8.2022
Kuntarahoitus Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Esa Kallio, puh. 050 337 7953
Johtaja, talous, Harri Luhtala, puh. 050 592 9454

Konsernin kehitys

Konsernin kehitys

	30.6.2022	30.6.2021	31.12.2021
Liikevaihto (milj. euroa)	258	280	535
Korkokate (milj. euroa)*	122	138	280
%-osuus liikevaihdosta	47,1	49,4	52,4
Liikevoitto (milj. euroa)*	91	127	240
%-osuus liikevaihdosta	35,0	45,6	44,8
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset (milj. euroa)*	16	20	27
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	74	108	213
Kulu-tuottosuhde*	0,3	0,2	0,2
Kulu-tuottosuhde ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia*	0,4	0,2	0,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	8,5	11,7	10,7
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	7,1	9,9	9,6
Koko pääoman tuotto (ROA), %*	0,3	0,5	0,4
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia %*	0,3	0,4	0,4
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	28 831	28 582	29 214
Uusi luotonanto (milj. euroa)*	2 006	1 601	3 275

Konsernin kehitys

	30.6.2022	30.6.2021	31.12.2021
Varainhankinnan kokonaismäärä (milj. euroa)*	40 850	40 281	40 712
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	5 962	6 025	9 395
Oma pääoma (milj. euroa)	1 481	1 793	1 862
Taseen loppusumma (milj. euroa)	47 491	45 658	46 360
Kokonaislikviditeetti (milj. euroa)*	11 798	11 736	12 222
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	292,6	300,2	334,9
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	129,4	122,7	123,6
Omavaraisuusaste, %*	3,1	3,9	4,0
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 421	1 346	1 408
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 421	1 694	1 756
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 421	1 694	1 756
CET1-vakavaraisuus, %	83,8	91,1	95,0
Tier 1-vakavaraisuus, %	83,8	114,7	118,4
Kokonaisvakavaraisuus, %	83,8	114,7	118,4
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	10,6	12,6	12,8
Henkilöstö	180	163	164

*Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivuilla 38–45. Tässä puolivuosisikatsauksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoituskonsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (*Alternative Performance Measures, APM*) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritelty IFRS-standardeissa tai vakavaraisuussäännöksissä (*CRD/CRR*). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan eri kausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden määrittämistä ja seurantaa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (*European Securities and Markets Authority, ESMA*) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti.

Kuntarahoitus-konserni ei ole koronapandemian vaikutusten takia tehnyt muutoksia olemassa oleviin vaihtoehtoisiin tunnuslukuihin tai ottanut käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja.

VAIHTOEHTOINEN TUNNUSLUKU Miljoonaa euroa	MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU	LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS	11.–30.6.2022	11.–30.6.2021
Korkokate	Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Konsernin liiketoiminnan tuotoista suurin osa muodostuu korkokatteesta.	Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing) Korkokulut ja vastaavat kulut	241 -119	257 -118
		Korkokate	122	138
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä aikaisempaa enemmän konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikä lisää konsernin tulosvolatiliteettia merkittävästi. Eri raportointikausien ja yritysten liiketoiminnan tuloksellisuuden vertailtavuuden parantamiseksi on usein tarpeen raportoida konsernin tulosta ja siihen liittyviä tunnuslukuja ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.	Arvopaperikaupan nettotuotot, realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Suojauslaskennan nettotulos	3 13	15 5
		Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	16	20
Liikevoitto	Liikevoitto kuvaa konsernin liiketoiminnan tulosta ennen veroja.	Liikevoitto	91	127
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan ansaintakykyä.	Liikevoitto - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	91 16	127 20
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	74	108
Tuotot	Tuotot kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jakajana käytettyä (palkkiokuluilla oikaistua) erää, joka kuvaa konsernin kaikkia tuottoja ml. korkokate.	Korkokate Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Suojauslaskennan nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	122 1 3 - 13 0	138 1 17 - 5 0
		Tuotot	139	161

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**
Miljoonaa euroa

 Tuotot ilman
realisoitumattomia
käyvän arvon
muutoksia

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvastaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan tuottoja, joista merkittävin on korkokate.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

 Tuotot
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia
11.–30.6.2022
11.–30.6.2021

			139	161
			16	20
			123	142
Muut tuotot	Muut tuotot pitävät sisällään kaikki konsernin muutot tuotot, pl. korkokate sekä realisoitumattomat käyvän arvon muutokset.	Palkkiotuotot Arvopaperikaupan nettotuotot, realisoituneet Valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Liiketoiminnan muut tuotot	1 - 0 - 0	1 1 1 - 0
		Muut tuotot	1	3
Kulut	Kulut kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jaettavana (pl. palkkiokulut) käytettyä erää, joka kuvaa konsernin kaikkia liiketoiminnan kuluja.	Palkkiokulut Hallintokulut Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä Liiketoiminnan muut kulut	3 19 8 19	2 18 3 11
		Kulut	48	34
Kulut ilman kertaluonteista erää	Kulut ilman kertaluonteista erää kuvasta aiempiin raportointikausiin vertailukelpoista kulujen määrää.	Kulut - Kertaluonteinen keskeytetystä järjestelmähankkeesta kirjattu kulu	48 -10	34 -
		Kulut ilman kertaluonteista erää	38	34
Kulu-tuottosuhte	Kulu-tuottosuhte on rahoitustoimialalla vakiintunut tunnusluku kulujen ja tuottojen välisen suhteen arvioimiseksi. Suhdeluku antaa sijoittajille vertailukelpoisen kuvan konsernin toiminnan kustannustehokkuudesta.	Kulut (pl. palkkiokulut) ÷ Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)	45 136	31 159
		Kulu-tuottosuhte	0,3	0,2

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia antaa kulu-tuottosuhdetta tarkemman kuvan konsernin operatiivisesta tehokkuudesta, koska se ei huomioi realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta kulu-tuottosuhteeseen. Tunnusluvun käyttö on yleistynyt taloudellisessa raportoinnissa IFRS 9 -standardin käyttöön oton myötä, koska tuottojen volatiliiteetti on kasvanut johtuen rahoitusinstrumenttien realisoitumattomista tulosvaikutteisesti kirjattavista käyvän arvon muutoksista. Tunnusluku parantaa vertailukelpoisuutta eri raportointikausien ja yritysten välillä.
Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	Tunnusluku kuvaa kauden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta konsernin laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen.
Uusi luotonanto	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluku sisältää uuden nostetun antolainauksen ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan aktiivisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluku sisältää yli vuoden mittaisen tilikauden aikana tehdyn uuden varainhankinnan ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

11.–30.6.2022

11.–30.6.2021

Kulut (pl. palkkiokulut)	45	31
÷ (Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot))	136	159
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	16	20
Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	0,4	0,2
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, tulosvaikutteiset	16	20
Tulosvaikutteisesti kirjatut verot realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista	-3	-4
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos verojen jälkeen	-24	-3
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos verojen jälkeen	-22	2
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista verojen jälkeen	-3	0
Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	-36	14
Uusi luotonanto	2 006	1 601
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	5 962	6 025

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

30.6.2022

31.12.2021

Oman pääoman tuotto (ROE), %	ROE mittaa konsernin pääoman käytön tehokkuutta. Tunnuslukua käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	91 -19 1671	240 -48 1783
Oman pääoman tuotto (ROE), %			8,5 %	10,7 %
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Konsernin käyttämä strateginen mittari. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROEn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	74 -15 1671	213 -43 1783
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			7,1 %	9,6 %
Koko pääoman tuotto (ROA), %	ROA mittaa konsernin investointien tehokkuutta. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	91 -19 46 925	240 -48 45 201
Koko pääoman tuotto (ROA), %			0,3 %	0,4 %
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROA:n vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	74 -15 46 925	213 -43 45 201
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			0,3 %	0,4 %
Omavaraisuusaste, %	Omavaraisuusaste on vakavaraisuussuhdetta kuvaava tunnusluku, joka mittaa oman pääoman rahoittamaa varojen määrää. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten välistä vertailtavuutta.	(Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus ÷ Taseen loppusumma) x100	1481 47 491	1862 46 360
Omavaraisuusaste, %			3,1 %	4,0 %
Lainakanta	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Leasing	28 831 1234	29 214 1334
Lainakanta			27 597	27 880
Pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 831	29 214
Pitkäaikainen asiakasrahoitus			28 831	29 214

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI), jossa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on haluttu eliminoida, jotta varsinaiset asiakasrahoituksessa tapahtuneet muutokset käyvät ilmi tunnusluvusta.

Lyhytaikainen asiakasrahoitus

Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

Varainhankinnan kokonaismäärä

Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

Pitkäaikainen varainhankinta

Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

Kokonaislikviditeetti

Johdon raportoinnissa konsernin maksuvalmiuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan

Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Saamistodistukset, kuntatodistukset ja kuntayritystodistukset

Lyhytaikainen asiakasrahoitus

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Yhteensä

- Saadut lisävakuudet (CSA-vakuudet)

Varainhankinnan kokonaismäärä

Varainhankinnan kokonaismäärä
- Lyhytaikaiset velkakirjalainat (ECP)

Pitkäaikainen varainhankinta

Saamistodistukset
- Lyhytaikainen asiakasrahoitus
Osakkeet ja osuudet

Arvopaperisijoitukset yhteensä

Käteiset varat
Muut talletukset

Muut sijoitukset yhteensä

Kokonaislikviditeetti

(Vastuullisten sijoitusten määrä
÷ Vihreän ja yhteiskunnallisen varainhankinnan määrä) x100

Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan

30.6.2022
31.12.2021

28 831

29 214

976

-150

29 807
29 064

1540

1089

1540
1089

2 665

2 801

2 835

3 325

35 905

35 328

41 405
41 453

-555

-741

40 850
40 712

40 850

40 712

-3 536

-3 819

37 315
36 893

4 847

4 841

-1 540

-1 089

-

-

3 308
3 753

8 423

8 399

67

70

8 491
8 469
11 798
12 222

444

456

3 430

2 930

12,9 %
15,6 %

MUUT TUNNUSLUVUT	MÄÄRITELMÄ	LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS	11.–30.6.2022	11.–30.6.2021
Miljoonaa euroa				
Liikevaihto	Määritely IAS 1 -standardissa. Liikevaihtoa ei esitetä konsernin tuloslaskelmassa omana eränään, minkä vuoksi konserni esittää laskentakaavan ja täsmäytyksen tunnuslukutaulukossa.	Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing) Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Suojauslaskennan nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	241 1 3 - 13 0	257 1 17 - 5 0
		Liikevaihto	258	280
			30.6.2022	31.12.2021
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Likvidit varat ÷ (Likviditeetin ulosvirtaukset – likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa)) x100	11 226 3 837	11 564 3 453
		Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	292,6 %	334,9 %
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Pysyvän varainhankinnan erät (ASF) ÷ Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät (RSF)) x100	34 224 26 447	33 638 27 221
		Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	129,4 %	123,6 %
CET1-vakavaraisuus, %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ydinpääoma (CET1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 421 1 697	1 408 1 482
		CET1-vakavaraisuus, %	83,8 %	95,0 %

MUUT TUNNUSLUVUT Miljoonaa euroa	MÄÄRITELMÄ	LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS	30.6.2022	31.12.2021
Tier 1 -vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1421 1697	1756 1482
		Tier 1 -vakavaraisuus, %	83,8 %	118,4 %
Kokonais- vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Omat varat yhteensä ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1421 1697	1756 1482
		Kokonaisvakavaraisuus, %	83,8 %	118,4 %
Vähimmäis- omavaraisuusaste, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä) x100	1421 13 451	1756 13 716
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	10,6 %	12,8 %

Kuntarahoitus-konsernin puolivuosikatsauksen taulukko-osio

Kuntarahoitus

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1.1.–30.6.2022	1.1.–30.6.2021
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	(2)	240 952	256 572
Korkokulut ja vastaavat kulut	(2)	-119 236	-118 381
Korkokate		121 716	138 191
Palkkiotuotot		1 175	899
Palkkiokulut		-2 761	-2 426
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(3)	2 956	17 148
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		-	-
Suojauslaskennan nettotulos	(4)	13 189	4 887
Liiketoiminnan muut tuotot		66	75
Hallintokulut		-18 603	-17 813
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(9)	-7 549	-2 852
Liiketoiminnan muut kulut		-18 916	-10 560
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	(10)	-740	-62
Liikevoitto		90 532	127 487
Tuloverot		-19 129	-25 560
Kauden tulos		71 403	101 927

Liitetiedot ovat erottamaton osa puolivuosisikatsausta.

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1.1.–30.6.2022	11.–30.6.2021
Kauden tulos		71 403	101 927
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	(3)	-30 352	-4 201
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	(4)	-26 975	2 075
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto		-4 275	-295
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista		0	3
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		12 320	484
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		-49 281	-1 934
Kauden laaja tulos		22 121	99 993

Liitetiedot ovat erottamaton osa puolivuosisikatsausta.

Konsernin tase

(1 000 €)	Liite	30.6.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat	(7)	8 423 269	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta		1 765 966	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		28 830 928	29 214 043
Saamistodistukset		4 847 402	4 841 428
Osakkeet ja osuudet		-	-
Johdannaissopimukset	(8)	2 452 045	1 999 676
Aineettomat hyödykkeet	(9)	9 371	12 296
Aineelliset hyödykkeet	(9)	6 170	7 491
Muut varat		1 009 125	256 117
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		146 538	212 655
Varat yhteensä	(5, 6)	47 490 814	46 360 060

(1 000 €)

	Liite	30.6.2022	31.12.2021
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Velat luottolaitoksille	(11)	2 664 945	2 801 016
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		2 834 846	3 324 685
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(12)	35 905 065	35 327 525
Johdannaisopimukset	(8)	3 690 649	2 224 294
Varaukset ja muut velat	(13)	538 989	349 331
Siirtovelat ja saadut ennakot		84 702	181 732
Laskennalliset verovelat		290 742	289 887
Velat yhteensä	(5, 6)	46 009 938	44 498 470
Oma pääoma			
Osakepääoma		42 583	42 583
Vararahasto		277	277
Käyvän arvon rahasto – sijoitukset		-3 111	309
Oman luottoriskin rahasto		-24 217	64
Suojauskustannusrahasto	(4)	-7 960	13 621
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 366	40 366
Kertyneet voittovarat		1 432 937	1 416 916
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		1 480 876	1 514 136
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	(14)	-	347 454
Oma pääoma yhteensä		1 480 876	1 861 590
Velat ja oma pääoma yhteensä		47 490 814	46 360 060

Liitetiedot ovat erottamaton osa puolivuosisikatsausta.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot			
Oma pääoma 31.12.2021	42 583	277	309	64	13 621	40 366	1 416 916	1 514 136	347 454	1 861 590
AT1-pääomainstrumentin takaisinmaksu	-	-	-	-	-	-	-2 546	-2 546	-347 454	-350 000
AT1-pääomainstrumentille maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2021 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-40 236	-40 236	-	-40 236
Kauden voitto	-	-	-	-	-	-	71 403	71 403	-	71 403
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	-24 281	-	-	-	-24 281	-	-24 281
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	-21 580	-	-	-21 580	-	-21 580
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	-3 420	-	-	-	-	-3 420	-	-3 420
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	0	-	-	-	-	0	-	0
Oma pääoma 30.6.2022	42 583	277	-3 111	-24 217	-7 960	40 366	1 432 937	1 480 876	-	1 480 876

(1000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Oma pääoma 31.12.2020	42 583	277	847	-255	15 624	40 366	1 258 224	1 357 666	347 454	1 705 120
AT1-pääomainstrumentille maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2020 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kauden voitto	-	-	-	-	-	-	101 927	101 927	-	101 927
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	-3 361	-	-	-	-3 361	-	-3 361
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	1 660	-	-	1 660	-	1 660
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	-236	-	-	-	-	-236	-	-236
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	3	-	-	-	-	3	-	3
Oma pääoma 30.6.2021	42 583	277	614	-3 616	17 284	40 366	1 347 551	1 445 059	347 454	1 792 513

Liitetiedot ovat erottamaton osa puolivuosisikastausta.

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 €)	1.1.–30.6.2022	1.1.–30.6.2021
Liiketoiminnan rahavirta	454 679	2 071 302
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	2 661 798	2 469 670
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	-243 885	-211 341
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-761 974	-785 686
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-458 508	-171 123
Sijoitusten nettomuutos	312 761	453 410
Vakuustalletusten nettomuutos	-1 069 729	201 603
Korkovirta rahoitusvaroista	-11 516	4 098
Korkovirta rahoitusveloista	69 701	109 644
Muut tuotot	23 934	37 763
Maksut liiketoiminnan kuluista	-32 793	-41 362
Maksetut verot	-35 109	4 625
Investointien rahavirta	-2 702	-3 958
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-5	-1
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset	103	204
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-2 800	-4 161
Rahoituksen rahavirta	-406 918	-16 648
AT1-pääomainstrumentin takaisinmaksu	-350 000	-
AT1-pääomainstrumentin korot	-15 750	-15 750
Maksetut osingot	-40 236	-
Vuokrasopimuksista johtuva kokonaisrahavirta	-932	-898
Rahavarojen muutos	45 059	2 050 696
Rahavarat 1.1.	8 435 504	5 730 680
Rahavarat 30.6.	8 480 563	7 781 376

Liitetiedot ovat erottamaton osa puolivuosisikatsausta.

Konsernin puolivuositiedot

- Liite 1. Puolivuositiedot laatimisperiaatteet
- Liite 2. Korkotuotot ja -kulut
- Liite 3. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
- Liite 4. Suojauslaskenta
- Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat
- Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
- Liite 7. Rahavarat
- Liite 8. Johdannaissopimukset
- Liite 9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset
- Liite 10. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit
- Liite 11. Velat luottolaitoksille
- Liite 12. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- Liite 13. Varaukset ja muut velat
- Liite 14. Pääomainstrumentit
- Liite 15. Annetut vakuudet
- Liite 16. Ehdolliset varat ja velat
- Liite 17. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- Liite 18. Lähipiiritapahtumat
- Liite 19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Liite 1. Puolivuositarkastuksen laatimisperiaatteet

Puolivuositarkastus on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Puolivuositarkastuksen laatimisessa noudatetaan IAS 34 *Osavuositarkastukset* -standardia sekä vuoden 2021 konsernitilinpäätöksessä (Liite 1) esitettyjä laatimisperiaatteita. Tämä puolivuositarkastus tulisi lukea yhdessä tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen 2021 kanssa. Laatimisperiaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia katsauskauden aikana.

Liitetiedot esitetään tuhansina euroina. Kaikki puolivuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovasta. Puolivuositarkastus on ollut yleisluontoisen tarkastuksen kohteena.

Puolivuositarkastus julkaistaan suomen ja englannin kielellä. Suomenkielinen puolivuositarkastus on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

Johdon harkinta ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Puolivuositarkastuksen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää tiettyä johdon harkintaa ja arvioita. Konsernin tekemät keskeiset oletukset liittyvät tulevaisuutta ja raportointipäivän arvioita koskeviin merkittävimpiin epävarmuustekijöihin.

Konserni on kirjannut 916 tuhannen euron lisävarauksen vuoden 2022 toiselle vuosipuoliskolle ajoittuvien mallimuu-
tosten sekä laskennan jatkokehittämisen seurauksena.

Alkuvuodelle 2022 kohdistuva lisävaraus on 486 tuhatta euroa. Kiinteistövakuudellisten luottojen tappio-osuuden (*LGD*) sekä sopimuksien koko elinkaaren aikaisen laskennan menetelmiä kehitetään vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla. Koska muutoksella arvioidaan olevan vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään, päätti konsernin johto kirjata ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen. Lisävaraus kohdistuu tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Lisävarausta ei ole kohdistettu sopimustasolle.

Arvio lisävaraustarpeesta perustuu siihen, että konsernin johto arvioi mallimuutoksen johdosta osan vastuista siirtyvän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa vaiheen 2 vastuiksi, jolloin odotettavissa oleva luottotappio määritetään lainan koko voimassaoloajalle vaiheen 1 vastuiden 12 kuukauden sijaan tai joissain tapauksissa tappio-osuuden kasvaessa nykyisestä. Tämän lisäksi luottojen tappio-osuuden (*LGD*) laskentamalliin tulevan kehityksen arvioidaan vaikuttavan odotettavissa olevien luottotappioiden määrään vaiheessa 3. Lisävarauksen kohteena olevista sopimuksista saadaan tarkempaa tietoa mallimuutoksen edetessä, jolloin odotettavissa olevien luottotappioiden mahdollinen muutos pystytään kohdistamaan yksittäisille sopimuksille ja määrittämään normaalin ECL-laskentaprosessin mukaisesti. Lisäksi Kuntarahoitus-konserni on alkuvuonna 2022 tehnyt päivityksiä odotettavissa olevien luottotappioiden makroskenaarioihin sekä laiminlyönnin todennäköisyyksiin, joista johtuen kasvua on noin 214 tuhatta euroa.

Lisätietoja konsernin odotettavissa olevista luottotappioista ja niiden laskennasta esitetään liitteessä 10 *Saamisten ja sitoumusten luottoriskit*.

Lisätietoja siitä, missä johdon harkintaa sovelletaan ja missä arviointeihin liittyvää epävarmuutta esiintyy, löytyy Kuntarahoituksen konsernitilinpäätöksen 2021 laatimisperiaatteista (Liite 1) kohdassa 3. *Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät*.

Liite 2. Korkotuotot ja -kulut

(1 000 €)	1.1.–30.6.2022			1.1.–30.6.2021		
	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Käteiset varat	-	-23 595	-23 595	-	-18 313	-18 313
Saamiset luottolaitoksilta	36	-3 822	-3 786	27	-4 059	-4 032
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	75 800	-	75 800	95 392	-	95 392
Saamistodistukset	9	-2 485	-2 476	8	-2 568	-2 559
Muut varat	1 186	-	1 186	310	-	310
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	-	-174	-174	-	-330	-330
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	174	-	174	609	-	609
Saamistodistukset	3 191	-	3 191	4 580	-	4 580
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	423	-	423	421	-	421
Saamistodistukset	-	-	-	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	34 100	-43 382	-9 282	37 819	-50 897	-13 079
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-47 611	-	-47 611	-45 475	-	-45 475
Leasing	4 247	-	4 247	2 980	-	2 980
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	4	-	4	3	-	3
Korot varoista yhteensä	71 559	-73 458	-1 899	96 676	-76 167	20 509
<i>,josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	77 030	-30 075		95 738	-25 270	

(1 000 €)	1.1.–30.6.2022			1.1.–30.6.2021		
	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Velat						
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	12 228	-2 347	9 881	8 164	-383	7 781
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-20 408	-20 408	-	-28 041	-28 041
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	764	-129 049	-128 286	606	-123 484	-122 878
Varaukset ja muut velat	-	-1 852	-1 852	-	-1 197	-1 197
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-27	-27	-	-7	-7
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-16 547	-16 547	-	-16 213	-16 213
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-30 710	-30 710	14	-37 392	-37 378
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	156 401	-66 833	89 568	151 112	-44 102	107 010
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	221 995	221 995	-	208 605	208 605
Korot veloista yhteensä	169 393	-45 779	123 615	159 896	-42 214	117 682
<i>,josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	<i>12 992</i>	<i>-153 656</i>		<i>8 771</i>	<i>-153 105</i>	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	240 952	-119 236	121 716	256 572	-118 381	138 191

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa vaiheen 3 rahoitusvaroista kirjattiin katsauskaudella korkotuottoja 389 tuhatta euroa (487 tuhatta euroa). Nämä korkotuotot näkyvät taulukon erissä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* sekä *Leasing*.

Korkokulut varauksista ja muista veloista sisältää 27 tuhatta euroa (38 tuhatta euroa) IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti kirjattuja vuokrasopimusvelkojen korkoja.

Jaksotettuun hankintamenoön luokiteltujen rahoitusvarojen korkokulut käteisistä varoista koostuvat keskuspankkitalletuksista ja saamisista luottolaitoksilta vastaavasti vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista koostuvat kunta- ja kuntayritystodistusten negatiivisista koroista. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista syntyy korkokulua johtuen saamistodistusten ja sijoitustodistusten yli-/alihinnan jaksotuksesta. Korkokulut johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset,

kuntajohdannaisten suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat erää *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja *Leasing*.

Jaksotettuun hankintamenoön luokiteltujen rahoitusvelkojen korkotuotot veloista luottolaitoksille koostuvat vakuustalletuksista saaduista koroista sekä TLTRO III -velan koroista ja korkotuotot yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista koostuvat Kuntarahoituksen velkasitoumuksista (ECP) saaduista koroista. Korkotuotot johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten positiivisista korkokuluista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat erää *Velat luottolaitoksille, Velat yleisölle ja julkisyhteisöille* ja *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.

Liite 3. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT 1.1.–30.6.2022 (1 000 €)

	Realisoituneet voitot ja tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä
Rahoitusvarat			
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-146 401	-146 401
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-2 284	-2 284
Rahoitusvelat			
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	567 062	567 062
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-415 503	-415 503
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (<i>Day 1 gain or loss</i>)	-	20	20
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-	2 895	2 895
Valuuttatoiminnan nettotuotot	4 132	-4 071	61
Yhteensä	4 132	-1 177	2 956

Arvopaperikaupan nettotuotot sisältää käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon muutoksen, suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaissopimusten (johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti) käyvän arvon muutoksen sekä näiden erien realisoituneet voitot ja -tappiot. Valuuttatoiminnan nettotuotot sisältää kaikkien valuuttamääräisten erien osalta realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot. Katsauskauden täsmäytyslaskelma ensimmäisen päivän voiton tai tappion (*Day 1 gain or loss*) osalta esitetään liitteessä 6 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*.

**ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT 11.–30.6.2021
(1 000 €)**

	Realisoituneet voitot ja tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä
Rahoitusvarat			
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-15 785	-15 785
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-23	-1 430	-1 453
Rahoitusvelat			
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	57 206	57 206
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 246	-25 297	-24 052
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (<i>Day 1 gain or loss</i>)	-	43	43
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	1 223	14 736	15 959
Valuuttatoiminnan nettotuotot	14	1 175	1 190
Yhteensä	1 237	15 911	17 148

Seuraavissa taulukoissa on eritelty nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen tasearvot ja katsauskauden käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa erässä *Arvopaperikaupan nettotuotot* ja muun laajan tuloksen erässä *Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto*.

**NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELLUT
RAHOITUSVARAT JA -VELAT
(1 000 €)**

	Nimellisarvo 30.6.2022	Tasearvo 30.6.2022	Nimellisarvo 31.12.2021	Tasearvo 31.12.2021
Rahoitusvarat				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 000	30 966	30 000	38 941
Saamistodistukset	3 202 981	3 113 139	3 484 223	3 539 074
Rahoitusvarat yhteensä *	3 232 981	3 144 105	3 514 223	3 578 015
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	5 000	3 690	5 000	4 787
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 482 197	1 421 164	1 445 202	1 548 394
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	11 163 695	10 243 560	10 680 831	10 008 299
Rahoitusvelat yhteensä	12 650 892	11 668 414	12 131 032	11 561 479

* Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen osalta luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 30.6.2022 ja 31.12.2021 tasearvon suuruinen.

**NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI
LUOKITELTUIEN RAHOITUSVAROJEN ARVONMUUTOS**
(1 000 €)

	30.6.2022	1.1.2022	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1.1.–30.6.2022	, josta luottoriskin osuus	, josta markkinariskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-8 396	-769	-7 627	143	-8 539
Saamistodistukset	-118 549	20 226	-138 774	-3 815	-134 960
Rahoitusvarat yhteensä	-126 944	19 457	-146 401	-3 671	-143 499

Rahoitusvarat, jotka konserni on luokitellut nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, sisältää likvideettisalkun saamistodistukset sekä yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski on suojattu korko- ja valuuttajohdannaisilla. Luokittelu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi tehdään, sillä se vähentää merkittävästi arvostukseen liittyviä epäjohtonmukaisuuksia (kirjanpidollista epäsymmetriaa), joka syntyisi siitä, että johdannaissopimus arvostetaan tulosvaikutteisesti ja saamistodistus IFRS 9 -liiketoimintamallin perusteella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai antolaina jaksotettuun hankintamenuun. Konsernilla ei ole luottojohdannaisia, jotka suojaisivat näitä rahoitusvaroja.

**NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI
LUOKITELTUIEN RAHOITUSVELKOJEN ARVONMUUTOS**
(1 000 €)

	30.6.2022	1.1.2022	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1.1.–30.6.2022	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1.1.–30.6.2022	Käyvän arvon muutos yhteensä 1.1.–30.6.2022
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	1 331	187	1 144	-47	1 190
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	125 137	-152 113	277 250	-18 156	295 406
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	861 722	573 054	288 668	-12 149	300 817
Rahoitusvelat yhteensä	988 189	421 127	567 062	-30 352	597 414

**NETTO KÄYVÄN ARVON MUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA
(1 000 €)**

	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 30.6.2022	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1.1.–30.6.2022
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	988 189	567 062
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-1 002 720	-567 161
Netto käyvän arvon muutos	-14 531	-99

Konserni on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta syntyy tulosvaikutusta, mutta niiden ollessa suojattu, odotettavissa olevat voitot ja tappiot niiden osalta rajoittuvat korkoihin. Edellä oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja niitä suojaavien johdannaisten nettovaikutuksen tulokseen.

Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan käyvän arvon muutos, lukuunottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, tuloslaskelmassa erään *Arvopaperikaupan nettotuotot*. Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen osuus käyvän arvon muutoksesta esitetään erikseen muissa laajan tuloksen erissä oman luottoriskin rahaston muutoksena.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta konserni soveltaa IFRS 13 -standardin mukaista tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa (*income approach*). Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon luokitelluille rahoitusveloille ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin erottamiseksi

kehityksessä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (*benchmark curves*), markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (*cross currency basis*) sekä toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskettujen velkojen luottomarginaalista (*credit spread*). Näiden tietojen perusteella saadaan määritettyä eri raportointiajankohdille arvostuskäyrä, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat. Vertaamalla tekohetken ja raportointihetken käyrillä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluilla rahoitusveloilla ei käydä kauppaa.

**NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI
LUOKITELTUIEN RAHOITUSVAROJEN ARVONMUUTOS**
(1 000 €)

	30.6.2021	1.1.2021	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1.1.–30.6.2021	, josta luottoriskin osuus	, josta markkinariskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 882	-	9 882	-56	9 939
Saamistodistukset	44 192	69 859	-25 667	1 159	-26 826
Rahoitusvarat yhteensä	54 074	69 859	-15 785	1 102	-16 887

**NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI
LUOKITELTUIEN RAHOITUSVELKOJEN ARVONMUUTOS**
(1 000 €)

	30.6.2021	1.1.2021	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1.1.–30.6.2021	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1.1.–30.6.2021	Käyvän arvon muutos yhteensä 1.1.–30.6.2021
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	199	418	-219	-	-219
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-190 593	-244 146	53 553	-65	53 488
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	389 295	385 424	3 872	-4 136	-265
Rahoitusvelat yhteensä	198 902	141 696	57 206	-4 201	53 004

NETTO KÄYVÄN ARVON MUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA
(1 000 €)

	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 30.6.2021	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1.1.–30.6.2021
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	198 902	57 206
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-218 612	-50 765
Netto käyvän arvon muutos	-19 710	6 440

Liite 4. Suojauslaskenta

Konsernin korko- ja valuuttakurssiriskejä hallitaan johdannaisten avulla. Markkinariskipolitiikan mukaisesti suojausstrategiana on pääsääntöisesti suojata rahoitusvarojen ja -velkojen merkittävät valuutta- ja korkoriskit erien osalta, joiden maturiteetti ylittää vuoden. Näin ollen ulkomaan valuutan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi, ja kiinteät ja pitkiin viitekorkoihin sidotut korkoehdot vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla ehdoiltaan lyhyempiin vaihtuviin korkoihin. Konsernin markkinariskien suojaamiseen liittyvät riskienhallintaperiaatteet kuvataan

tarkemmin konsernitilinpäätöksen 2021 liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema*.

Konserni soveltaa sekä IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa että IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon portfoliosuojauslaskentaa. Konserni ei sovelle rahavirran suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan liittyvät laatimisperiaatteet kuvataan konsernitilinpäätöksen 2021 laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 10. *Suojauslaskenta*.

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kohteena olevat varat ja velat tase-erien mukaisesti jaoteltuna IAS 39 -standardin mukaiseen portfoliosuojauslaskentaan ja IFRS 9 -standardin mukaiseen käyvän arvon suojauslaskentaan, joka on edelleen jaettu kahteen osaan sen perusteella sovelletaanko suojauksessa suojauskustannuksen eriyttämistä (*Cost-of-Hedging*).

SUOJAUSLASKENTA 30.6.2022 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Antolainat	12 968 450	11 958 504	11 854 360	104 144	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Leasing	283 585	265 511	-	265 511	-
Varat yhteensä	13 252 034	12 224 016	11 854 360	369 656	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	115 000	106 605	-	106 605	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 400 710	1 413 682	-	1 413 682	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	27 592 814	25 661 505	-	12 902 185	12 759 320
Velat yhteensä	29 108 524	27 181 791	-	14 422 471	12 759 320

SUOJAUSLASKENTA 31.12.2021 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Antolainat	12 626 073	12 725 453	12 598 775	126 678	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Leasing	243 432	242 936	-	242 936	-
Varat yhteensä	12 869 504	12 968 390	12 598 775	369 615	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	50 000	55 120	-	55 120	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1504 060	1776 291	-	1737 750	38 541
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 714 983	24 852 845	-	12 207 796	12 645 049
Velat yhteensä	26 269 043	26 684 256	-	14 000 666	12 683 589

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauskohteen suojatun riskin ja suojausinstrumentin kumulatiivinen käypä arvo kauden alussa ja lopussa sekä käyvän arvon muutokset kauden aikana. Taulukossa esitettävät luvut eivät pidä sisällään suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden valuuttakurssieroista johtuvia käyvän arvon muutoksia, jotka kirjataan tuloslaskelmassa erään *Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot*. Edellä mainitusta syystä johtuen suojausinstrumenttien yhteissumma ei täsmää liitteessä 8 *Johdannaissopimukset* esitettävään erään *Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä*. Suojauskohteiden käyvän arvon muutos suojatun riskin osalta ja niitä suojaavien johdannaisten muut käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään *Suojauslaskennan nettotulos*. Suojaussuhteen tehoton osuus näkyy siten tässä tuloslaskelmaerässä. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot eritellään liitteessä 3.

Markkinakäytännön ja IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* -standardin mukaisesti konserni diskonttaa suojauskohteet swap-käyrällä, kun ne arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Johdannaissopimukset taas diskontataan OIS-käyrällä. Ero käytetyissä diskonttokäyrissä aiheuttaa merkittävän osan konsernin suojauslaskennan tehottomuudesta. Lisäksi tehottomuutta voi jossain määrin syntyä myös eroista pääomissa, päivälaskentamenetelmissä tai kassavirtojen ajoittumisissa.

ARVOSTUS SUOJATUN RISKIN OSALTA (1 000 €)

	30.6.2022	1.1.2022	Tulosvaikutus 1.1.–30.6.2022
Varat			
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-954 157	122 505	-1 076 662
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 020 079	-78 911	1 098 990
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	227	218	9
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	66 149	43 812	22 337
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-12 532	25 414	-37 946
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	12 365	-25 669	38 034
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-168	-255	88
Velat			
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Velat luottolaitoksille	8 395	-5 120	13 515
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-60 688	-340 433	279 745
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 734 452	-171 028	1 905 480
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-1 707 670	500 306	-2 207 975
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-25 511	-16 275	-9 236
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatit *	-3 343	-3 343	0
Suojauslaskenta yhteensä	37 127	23 938	13 189

* Kompensatit liittyvät IBOR-uudistukseen, josta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen 2021 laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 23. *IBOR-uudistus*.

Seuraavassa taulukossa esitetään koron- ja valuutanvaihtosopimusten (*cross currency swaps*) suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) vaikutus oman pääoman erään *Suojauskustannusrahasto*. Luvut esitetään verojen jälkeen. Kaikissa valuuttamääräisissä suojaussuhteissa konserni on ottanut käyttöön ns. suojauskustannuksen eriyttämisen (*Cost-of-Hedging*). Jokaisen suojaussuhteen osalta, kun koron- ja valuutanvaihtosopimus määritetään suojausinstrumentiksi, eri valuuttojen välinen viitekoronvaihtosopimuksen preemio (*cross currency basis*) erotetaan ja jätetään suojaussuhteen ulkopuolelle.

Johdannaisen koko käyvän arvon muutoksen ja suojaussuhteeseen määritetyn osuuden käyvän arvon muutoksen erotus kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta suojauskustannuksena erään *Suojauskustannusrahasto*. Muutokset eri valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemioissa vaikuttavat siten muihin laajan tuloksen eriin eivätkä luo tehottomuutta suojaussuhteeseen.

**SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN ERIIN
(1 000 €)**

	30.6.2022	11.2022	Vaikutus Suojauskustannusrahastoon
<i>Suojauskustannus (Cost-of-Hedging)</i>			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-7 960	13 621	-21 580
Yhteensä	-7 960	13 621	-21 580

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kumulatiivinen tehokkuus suojauskohteittain. Lisäksi taulukossa esitetään käytetyt suojausinstrumentit.

SUOJAUSLASKENNAN TEHOKKUUS SUOJAUSKOHEITTAIN 30.6.2022 (1 000 €)

SUOJAUSKOHDE	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-954 157	1 020 079	65 922
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	5 540	-4 516	1 024
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-18 073	16 881	-1 191
Varat yhteensä		-966 689	1 032 444	65 754
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	1 223 135	-1 233 119	-9 984
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuuttavaihtosopimukset) Korkojohdannainen	459 023	-474 550	-15 527
Velat yhteensä		1 682 159	-1 707 670	-25 511

**ARVOSTUS SUOJATUN RISKIN OSALTA
(1 000 €)**

	30.6.2021	11.2021	Tulosvaikutus 11.–30.6.2021
Varat			
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	258 661	464 688	-206 027
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-221 058	-428 083	207 024
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	30	47	-17
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	37 633	36 653	981
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 328	41 424	-11 095
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-30 757	-42 044	11 287
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-429	-620	191
Velat			
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta			
Velat luottolaitoksille	-4 041	-13 800	9 759
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-386 712	-481 546	94 833
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-479 411	-859 986	380 575
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	860 024	1 340 456	-480 432
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-10 140	-14 876	4 735
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatiot	-3 061	-2 041	-1 020
Suojauslaskenta yhteensä	24 002	19 116	4 887

**SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN ERIIN
(1 000 €)**

	30.6.2021	11.2021	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	17 284	15 624	1 660
Yhteensä	17 284	15 624	1 660

**SUOJAUSLASKENNAN TEHOKKUUS SUOJAUSKOHEITTAIN
30.6.2021 (1 000 €)**

SUOJAUSKOHDE	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	258 661	-221 058	37 603
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	28 569	-28 767	-198
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	1 759	-1 990	-231
Varat yhteensä		288 989	-251 816	37 174
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	-623 068	618 217	-4 851
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	-247 097	241 808	-5 289
Velat yhteensä		-870 165	860 024	-10 140

Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat

RAHOITUSVARAT 30.6.2022 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	8 423 269	-	-	-	-	8 423 269	8 423 269
Saamiset luottolaitoksilta	1 765 966	-	-	-	-	1 765 966	1 765 966
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä *	27 800 016	-	30 966	31 360	-	27 862 341	29 568 136
Saamistodistukset	1 539 892	194 371	3 113 139	-	-	4 847 402	4 847 291
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	496 028	496 028	496 028
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 956 017	1 956 017	1 956 017
Muut varat **	984 686	-	-	-	-	984 686	984 686
Yhteensä	40 513 828	194 371	3 144 105	31 360	2 452 045	46 335 709	48 041 393

* Erä sisältää 265 512 tuhatta euroa leasingosaamisia, jotka ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa. Suojauslaskennan ulkopuolella olevia leasingosaamisia ei ole esitetty rahoitusvarat ja -velat -taulukossa, sillä leasing ei ole IFRS 9 -standardin mukainen rahoitusvara.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

RAHOITUSVELAT 30.6.2022 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	2 661 255	3 690	-	2 664 945	2 667 010
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 413 682	1 421 164	-	2 834 846	2 849 222
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	25 661 505	10 243 560	-	35 905 065	36 012 749
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 431 033	1 431 033	1 431 033
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	2 259 616	2 259 616	2 259 616
Varaukset ja muut velat *	521 013	-	-	521 013	521 013
Yhteensä	30 257 454	11 668 414	3 690 649	45 616 516	45 740 643

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 517 189 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 3 824 tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	8 399 045	-	-	-	-	8 399 045	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta	1 417 310	-	-	-	-	1 417 310	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä *	28 048 688	-	38 941	35 204	-	28 122 834	30 306 686
Saamistodistukset	1 088 888	213 466	3 539 074	-	-	4 841 428	4 841 792
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	761 023	761 023	761 023
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 238 653	1 238 653	1 238 653
Muut varat **	238 930	-	-	-	-	238 930	238 930
Yhteensä	39 192 861	213 466	3 578 015	35 204	1 999 676	45 019 222	47 203 439

* Erä sisältää 242 937 tuhatta euroa leasingsaamisia, jotka ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

RAHOITUSVELAT 31.12.2021 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	2 796 230	4 787	-	2 801 016	2 800 913
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 776 291	1 548 394	-	3 324 685	3 344 334
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	25 319 226	10 008 299	-	35 327 525	35 434 600
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 114 003	1 114 003	1 114 003
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	1 110 291	1 110 291	1 110 291
Varaukset ja muut velat *	337 823	-	-	337 823	337 823
Yhteensä	30 229 570	11 561 479	2 224 294	44 015 343	44 141 965

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 333 295 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 4 528 tuhatta euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään uudelleenluokittelun vaikutus niiden rahoitusvarojen osalta, jotka on IFRS 9 -siirtymässä 1.1.2018 siirretty IAS 39 -standardin mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista IFRS 9 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviksi. Kuntarahoitus-konserni ei IFRS 9 -siirtymän yhteydessä uudelleenluokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin.

UDELLEENLUOKITELLUT RAHOITUSVARAT (1 000 €)	Alkuperäinen luokitteluryhmä IAS 39:n mukaan	Uusi luokittelu- ryhmä IFRS 9:n mukaan	Käypä arvo 30.6.2022	Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio katsauskaudella *	Efektiivinen korke määritelty 1.1.2018 **	Kirjatut korkotuotot 1.1.–30.6.2022
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käyvän arvon optio	Jaksotettu hankintameno	95 405	-800	0,14 %	236

* Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio, joka olisi kirjattu tulosvaikutteisesti katsauskaudella, jos rahoitusvarojen uudelleenluokittelua ei olisi tehty.

** Efektiivinen korko määritelty soveltamisen aloittamisajankohtana.

UDELLEENLUOKITELLUT RAHOITUSVARAT (1 000 €)	Alkuperäinen luokitteluryhmä IAS 39:n mukaan	Uusi luokittelu- ryhmä IFRS 9:n mukaan	Käypä arvo 31.12.2021	Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio tilikaudella	Efektiivinen korke määritelty 1.1.2018	Kirjatut korkotuotot 1.1.–31.12.2021
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käyvän arvon optio	Jaksotettu hankintameno	99 253	-1 589	0,14 %	422

Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liiketoimissa. Konsernin käyvän arvon arvostuksessa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka heijastaa arvostuksessa käytettyjen syöttötietojen merkitystä:

Taso 1

Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin konsernilla on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa. Tason 1 instrumentit sisältävät pääosin konsernin sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista). Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta. Tason 2 instrumentit sisältävät pääasiassa OTC-johdannaisia (*over-the-counter*), konsernin liikkeeseen laskemia plain vanilla -velkakirjalainoja sekä konsernin antolainasopimuksia.

Taso 3

Tason 3 instrumenttien arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja ei-havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Jos syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai perustuu historialliseen hintaan, syöttötieto määritellään tason 3 syöttötiedoksi, koska tällaiset syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa. Rahoitusinstrumentit, joissa on osake- ja valuuttarakenteita, kuuluvat tähän tasoon johtuen syöttötietojen, kuten osinkotuoton, vaikutuksesta näiden käypään arvoon. Lisäksi taso 3 sisältää joitakin pitkän maturiteetin korkorakenteita (esimerkiksi yli 35 vuotta) tai valuuttoja, joiden korkokäyrä ei ole kaikilla maturiteeteilla likvidi.

Konsernin varainhankintaportfolion luonne huomioiden (liikkeeseen lasketut velkakirjat suojataan back-to-back), jos suojaava johdannainen määritellään tason 3 instrumentiksi, niin myös suojattu liikkeeseen laskettu velka määritellään tason 3 instrumentiksi. Sama periaate koskee myös muita portfolioita ja käyvän arvon hierarkiatasoa. Konsernilla ei ole muita omaisuuseriä kuin rahoitusvaroja tai -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon eikä myöskään varoja tai velkoja, jotka arvostetaan kertaluonteisesti käypään arvoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusinstrumentit käyvän arvon hierarkiatasoin käypään arvoon.

RAHOITUSVARAT 30.6.2022 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	194 371	154 221	40 150	-	194 371
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 966	-	30 966	-	30 966
Saamistodistukset	3 113 139	3 022 080	91 059	-	3 113 139
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 360	-	169	31 191	31 360
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	496 028	-	464 172	31 855	496 028
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 956 017	-	1 955 005	1 012	1 956 017
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 821 880	3 176 302	2 581 521	64 058	5 821 880
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	12 224 016	-	12 878 118	-	12 878 118
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	12 224 016	-	12 878 118	-	12 878 118
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Käteiset varat	8 423 269	8 423 269	-	-	8 423 269
Saamiset luottolaitoksilta	1 765 966	124 664	1 641 302	-	1 765 966
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 576 000	-	16 627 693	-	16 627 693
Saamistodistukset	1 539 892	-	1 539 781	-	1 539 781
Muut varat	984 686	-	984 686	-	984 686
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	28 289 813	8 547 933	20 793 462	-	29 341 395
Rahoitusvarat yhteensä	46 335 709	11 724 234	36 253 101	64 058	48 041 393

RAHOITUSVELAT 30.6.2022 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	3 690	-	3 690	-	3 690
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 421 164	-	1 193 686	227 477	1 421 164
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 243 560	-	9 052 136	1 191 424	10 243 560
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 431 033	-	692 660	738 373	1 431 033
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	2 259 616	-	2 256 096	3 519	2 259 616
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	15 359 062	-	13 198 269	2 160 793	15 359 062
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	106 605	-	108 671	-	108 671
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 413 682	-	1 428 059	-	1 428 059
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *	25 661 505	-	25 718 152	51 037	25 769 189
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	27 181 791	-	27 254 881	51 037	27 305 918
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Velat luottolaitoksille	2 554 650	-	2 554 650	-	2 554 650
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	-	-
Varaukset ja muut velat	521 013	-	521 013	-	521 013
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	3 075 663	-	3 075 663	-	3 075 663
Rahoitusvelat yhteensä	45 616 516	-	43 528 813	2 211 831	45 740 643

* Kuntarahoituskonsernin liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa, jonka seurauksena ne ovat suojatun riskin osalta arvostettu käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Puolivuosikatsauksen liitetiedoissa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo on raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatuun hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	213 466	172 717	40 748	-	213 466
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	38 941	-	38 941	-	38 941
Saamistodistukset	3 539 074	3 451 809	87 265	-	3 539 074
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 204	-	344	34 861	35 204
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	761 023	-	698 194	62 829	761 023
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 238 653	-	1 238 246	407	1 238 653
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 826 360	3 624 526	2 103 737	98 097	5 826 360
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	12 968 390	-	13 749 512	-	13 749 512
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	12 968 390	-	13 749 512	-	13 749 512
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Käteiset varat	8 399 045	8 399 045	-	-	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta	1 417 310	106 734	1 310 576	-	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 080 299	-	16 483 029	-	16 483 029
Saamistodistukset	1 088 888	-	1 089 253	-	1 089 253
Muut varat	238 930	-	238 930	-	238 930
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	26 224 472	8 505 779	19 121 788	-	27 627 567
Rahoitusvarat yhteensä	45 019 222	12 130 305	34 975 037	98 097	47 203 439

RAHOITUSVELAT 31.12.2021 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	4 787	-	4 787	-	4 787
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 548 394	-	1 284 601	263 793	1 548 394
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 008 299	-	8 248 729	1 759 569	10 008 299
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 114 003	-	369 705	744 299	1 114 003
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 110 291	-	1 084 602	25 690	1 110 291
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	13 785 774	-	10 992 423	2 793 350	13 785 774
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	55 120	-	55 016	-	55 016
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 776 291	-	1 795 941	-	1 795 941
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 852 845	-	24 873 880	86 040	24 959 920
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	26 684 256	-	26 724 837	86 040	26 810 877
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Velat luottolaitoksille	2 741 110	-	2 741 110	-	2 741 110
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	466 381	-	466 381	-	466 381
Varaukset ja muut velat	337 823	-	337 823	-	337 823
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	3 545 314	-	3 545 314	-	3 545 314
Rahoitusvelat yhteensä	44 015 343	-	41 262 574	2 879 390	44 141 965

Kaikki arvostusmallit, sekä monimutkaiset että yksinkertaiset, käyttävät markkinahintoja ja muita syöttötietoja. Nämä syöttötiedot pitävät sisällään korot, valuuttakurssit, volatiliiteetit, korrelaatiot jne. Konserni soveltaa erityyppisiä syöttötietoja riippuen instrumentin tyypistä ja monimutkaisuudesta sekä tarvittavista markkinariskifaktoreista ja tuottorakenteista. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen luokittelu perustuu analyysiin, joka tehdään syöttötiedon, stressitestauksen (kohtuullinen mahdollinen vaihtoehtoinen oletus) ja mallin monimutkaisuuden perusteella. Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostukselle.

IFRS 13 -standardin mukaisesti kolme yleisesti käytettyä arvostusmenetelmää ovat markkinoihin perustuva lähestymistapa, tuottoihin perustuva lähestymistapa ja hankintameno perustuva lähestymistapa. Kuntarahoituskonserni soveltaa markkinalähtöistä lähestymistapaa, kun instrumentilla on toimivat markkinat ja julkisia hintanoteerauksia saatavilla. Konserni käyttää markkinalähtöistä lähestymistapaa sijoitus-salkun joukkovelkakirjalainojen arvostamiseen. Kaikille tason 1 instrumenteille konserni käyttää täysin samanlaisen instrumentin markkinahintaa (sama ISIN). Konserni ei hyödynnä arvostamisessa vastaavanlaisten rahoitusvarojen hintoja.

Tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa käytetään, kun arvostus perustuu arvostusmalliin, kuten tulevien kassavirtojen nykyarvoon (diskonttaaminen). Arvostusmenetelmissä

otetaan huomioon luottoriskin arviointi, käytetyt diskonttokorot, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuus ja muut tekijät, jotka luotettavasti vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Konserni käyttää tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa monien rahoitusinstrumenttensa arvostamisessa, esimerkiksi johdannaisopimuksissa, antolainauksessa ja varainhankinnan instrumenteissa. Konserni ei käytä hankintameno perustuvaa lähestymistapaa rahoitusinstrumenttien arvostuksessa.

Konserni käyttää laajalti tunnustettuja ja käytettyjä arvostusmalleja määrittäessään sellaisten yleisten ja yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien, kuten korko- ja valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot, jotka käyttävät vain havainnoitavissa olevia markkinatietoja ja vaativat vain vähän johdon harkintaa ja arvioita. Havainnoitavissa olevat hinnat tai syöttötiedot ovat yleensä saatavissa noteeratuille velkakirjoille ja osakkeille ja yksinkertaisille OTC-johdannaisille, kuten koronvaihtosopimuksille. Havainnoitavissa olevat markkinahinnat ja syöttötiedot vähentävät johdon harkinnan ja arvioiden käyttämistä sekä käypien arvojen määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Havainnoitavissa olevien markkinahintojen ja syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteista ja markkinoista riippuen ja ne ovat alttiina muutoksille johtuen erityisistä tapahtumista ja rahoitusmarkkinoiden yleisistä olosuhteista.

Kuntarahoituskonserni soveltaa erilaisia malleja tietyn tyyppisten instrumenttien arvostamiseksi. Perusmallien valinta ja mallien kalibrointi riippuvat rahoitusvälineen monimutkaisuudesta ja tarkoituksenmukaisten syöttötietojen saatavuudesta. Markkinakäytännön mukaisesti ensisijainen

perusmalli määrittyy kohde-etuuksina olevien omaisuuserien mukaisesti. Tämän lisäksi instrumentit jaetaan eri luokkiin, jotta tärkeimmät riskitekijät ja erityyppiset kalibrointitekniikat saadaan määriteltyä. Perusmallien, erilaisten oletusten ja kalibrointitekniikoiden yhdistelmät dokumentoidaan. Konsernin arvostusmalleilla arvostettavat rahoitusinstrumentit jaetaan neljään eri luokkaan:

- Korkoinstrumentit,
- Valuuttapohjaiset instrumentit,
- Osakelinkatut instrumentit ja
- Hybridi-instrumentit.

Rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat luokkiin *valuuttapohjaiset*, *osakelinkatut* ja *hybridi-instrumentit*, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa pääasiassa tason 3 instrumenteiksi.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien nettonykyarvona. Tätä laskentaa täydennetään vastapuolitason oikaisuilla. Konserni sisällyttää johdannaisten arvostuksiin luottokelpoisuuden huomioivan vastapuoliriskioikaisun (*credit valuation adjustment, CVA*) sekä oman luottoriskioikaisun (*debit valuation adjustment, DVA*). CVA kuvastaa vastapuolen luottoriskin vaikutusta käypään arvoon ja DVA konsernin omaa luottokelpoisuutta. Konserni soveltaa samaa metodologiaa CVA:n ja DVA:n laskemiseksi. Molemmissa käytetään kolmea syöttötietoa: Maksujen laiminlyönnistä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*), laiminlyönnin todennäköisyys (*Probability of Default, PD*), oma DVA:ssa ja vastapuolen CVA:ssa sekä odotettu vastuun määrä (*Expected Exposure, EE*).

Arvostusten viitekehys

Kuntarahoitus-konsernilla on käytössä viitekehys, joka pitää sisällään konsernin malliriskien hallinnan järjestelyt, aktiviteetit ja menettelytavat (*model risk management framework*). Viitekehysten tarkoituksena on varmistaa malliriskien tehokas hallinta ja vähentää käyvän arvon arvostukseen liittyvää epävarmuutta sekä varmistaa ulkoisten ja sisäisten vaatimusten noudattaminen. Konserni varmistaa, että kaikki arvostusmallien elinkaaren näkökohdat (ml. hyväksyntä, suunnittelu, kehittäminen, testaus, ylläpito, valvonta ja toimeenpano) pitävät sisällään tehokkaan hallinnon, selkeät tehtävät ja vastuut sekä tehokkaan sisäisen valvonnan.

Konserni hallinnoi ja ylläpitää mallivarastoa, joka tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan kaikista arvostusmalleista, niiden liiketoiminnan tarkoituksesta ja ominaisuuksista sekä sovelluksista ja käyttöehdoista. Johtoryhmä arvioi ja hyväksyy kaikki mallivarastossa olevat hyväksytyt arvostusmallit uudelleen vuosittain.

Kuntarahoitus-konsernin Talouden johtoryhmä toimii arvostusten kontrolliryhmänä, joka valvoo konsernin arvostuksia ja vastaa arvostusten lopullisesta hyväksynnästä taloudellisen raportoinnin käyttöön. Talouden johtoryhmä valvoo ja kontrolloi konsernin arvostusprosessia sekä arvostusmenetelmien suorituskykyä, päättää tarvittavista toimenpiteistä ja raportoi edelleen johtoryhmälle. Talouden johtoryhmä arvioi myös, tuottavatko arvostusmallit ja -prosessi riittävän oikeaa tietoa konsernin taloudellisen raportoinnin käyttöön, ja päättää saatujen tietojen perusteella mahdollisista oikaisuista arvostusprosessin tuottamiin arvoihin.

Konserni on ottanut käyttöön arvostusmallien tehokkaan kontrolli- ja suorituskyvyn seurantakehityksen, jolla pyritään varmistamaan mallien antamien tulosten oikeellisuus ja asianmukaisuus. Mallien suorituskyvyn seuranta koostuu neljästä pääkontrollista:

- Vastapuoliarvostusten kontrolli (*Counterparty valuation control, CVC*),
- Arvostusten analyysi (*Fair value explanation*),
- Riippumaton arvostusten todentaminen (*Independent Price Verification, IPV*) ja
- Riippumaton mallien validointi.

Riskienhallinta suorittaa päivittäin vastapuoliarvostusten kontrollin (CVC). Kontrollissa analysoidaan mahdolliset poikkeamat arvostusmallin tuottamassa arvostuksessa verrattuna konsernin aiempiin arvostuksiin sekä vastapuolien arvostuksiin. Kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Arvostusten analyysi koostuu riskienhallinnan tekemästä päivittäisestä käypien arvojen muutoksien analysoinnista. Analyysin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton arvostusten todentaminen tehdään kuukausittain ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta osana konsernin IPV-prosessia. IPV-kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton mallien validointi tehdään vuosittain valitulle konsernin arvostusmallien otokselle ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta. Mallivalidoinnin tulokset raportoidaan Talouden johtoryhmälle.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Kuntarahoitus-konserni arvioi käyvän arvon hierarkialuokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeellisuutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja kunakin raportointipäivänä. Tämän avulla määritellään tasojen 1, 2 ja 3 instrumentin alkuperäinen luokitus ja sitä seuraavat mahdolliset siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen siirto voi tapahtua esimerkiksi, kun aiemmin havainnoitavaksi katsottu syöttötieto vaatii oikaisun ei-havainnoitavissa olevaa syöttötietoa käyttäen. Menettely on sama siirroille käyvän arvon tasoille ja niiltä pois. Siirtojen eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen sen kvartaalin lopussa, jonka aikana siirron aiheuttama tapahtuma tai olosuhteiden muutos on toteutunut.

Katsauskaudella 1.1.–30.6.2022 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 293 418 tuhatta euroa. Tasolta 2 tasolle 3 siirtoja ei ollut.

TASON 3 SIIRROT (1 000 €)	1.1.2022	Arvonmuutos tuloslaskelmassa	Ostot ja uudet sopimukset	Myynnit ja eräntymiset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	30.6.2022
Rahoitusvarat							
Käypään arvoon arvostetut							
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	34 861	-3 590	-	-80	-	-	31 191
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	62 829	-29 255	871	-2 589	-	-	31 855
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	407	831	110	-	-	-336	1 012
Rahoitusvarat yhteensä	98 097	-32 014	980	-2 670	-	-	64 058
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon arvostetut							
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	263 793	-36 315	-	-	-	-	227 477
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 759 569	-104 308	132 142	-552 124	-	-43 855	1 191 424
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	744 299	146 368	22 816	-170 154	-	-4 956	738 373
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	25 690	-1 337	352	-133	-	-21 053	3 519
Käyvän arvon suojauslaskennassa							
Jaksotettu hankintameno							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	86 040	2 013	9 204	-3 066	-	-43 154	51 037
Rahoitusvelat yhteensä	2 879 390	6 421	164 513	-725 477	-	-113 017	2 211 831
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä *	2 977 487	-25 593	165 493	-728 146	-	-113 017	2 275 888

* Konserni kirjaa nämä voitot ja tappiot tuloslaskelmassa eriin *Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot* ja *Suojauslaskennan nettotulos*. Oman luottoriskin muutoksen osuus arvonneuotoksesta kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen osalta muihin laajan tuloksen eriin.

Tilikaudella 2021 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 50 127 tuhatta euroa. Tilikaudella 2021 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

TASON 3 SIIRROT (1 000 €)	1.1.2021	Arvonmuutos tuloslaskelmassa	Ostot ja uudet sopimukset	Myynnit ja erääntymiset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2021
Rahoitusvarat							
Käypään arvoon arvostetut							
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	43 735	-4 878	-	-3 997	-	-	34 861
Osakkeet ja osuudet	27	-	-	-27	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	79 452	-14 590	604	-2 636	-	-	62 829
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	572	-366	317	-	-	-117	407
Rahoitusvarat yhteensä	123 787	-19 834	921	-6 660	-	-117	98 097
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon arvostetut							
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	224 413	-8 408	47 787	-	-	-	263 793
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 125 714	-144 658	762 861	-975 731	-	-8 617	1 759 569
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	646 293	136 055	38 581	-76 252	-	-378	744 299
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	24 391	6 797	450	-	-	-5 948	25 690
Käyvän arvon suojauslaskennassa							
Jaksotettu hankintameno							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	94 048	-1 802	27 162	-	-	-33 368	86 040
Rahoitusvelat yhteensä	3 114 859	-12 015	876 840	-1 051 984	-	-48 310	2 879 390
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	3 238 646	-31 849	877 761	-1 058 644	-	-48 427	2 977 487

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi

Herkkyysanalyysi esittää mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutuksen niiden rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus on riippuvainen ei-havainnoitavissa olevista syöttötiedoista. On kuitenkin epätodennäköistä, että käytännössä kaikki ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaihtoehtoiset oletukset liikkuisivat yhtäaikaaisesti ääripäihin, joita herkkyyshanalyyseissä testataan. Tästä johtuen tässä liitetiedossa herkkyyshanalyysin kuvaama vaikutus käypään

arvoon on todennäköisesti suurempi kuin tosiasiallinen epävarmuus raportointipäivän käyvässä arvossa. Lisäksi tämä herkkyyshanalyysi ei ole ennustava tai indikaatiivinen tulevaisuuden muutoksista rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa.

Vaikka Kuntarahoitus-konserni uskoo käyvän arvon arvostuksen olevan asianmukaisia, erilaisten menetelmien ja oletusten käyttö voisi johtaa erilaisiin käyvän arvon määrittäisiin. Tason 3 käyvän arvon määrittämisissä yhden tai useamman oletuksen

muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla seuraavat vaikutukset arvostuksiin: 30.6.2022 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 68,4 miljoonaa euroa tai pienentää käypiä arvoja 61,9 miljoonaa euroa. 31.12.2021 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 60,3 miljoonaa euroa tai pienentää käypiä arvoja 59,6 miljoonaa euroa.

MERKITTÄVIEN EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN SYÖTTÖTIETOJEN HERKKYYSANALYYSI INSTRUMENTTITYYPEITTÄIN (1 000 €)

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	30.6.2022		31.12.2021	
	Käyvän arvon positiivinen vaihteluväli	Käyvän arvon negatiivinen vaihteluväli	Käyvän arvon positiivinen vaihteluväli	Käyvän arvon negatiivinen vaihteluväli
Antolainat	68	-15	133	-84
Johdannaissopimukset				
Osakejohdannaiset	28 242	-15 378	18 864	-11 446
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3 883	-3 632	2 644	-1 537
Muut koronvaihtosopimukset	7 384	-8 205	13 173	-13 344
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille				
Osakelinkatut velkakirjat	18 387	-24 667	12 350	-18 115
FX-linkatut velkakirjat	3 189	-3 255	704	-2 233
Muut velkakirjat	7 227	-6 750	12 412	-12 810
Yhteensä	68 380	-61 901	60 279	-59 570

Tasolle 3 luokiteltavien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen käyvän arvon muutokset eivät ole välttämättä toisistaan riippumattomia, ja vuorovaikutuksellisia suhteita esiintyy usein ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen ja havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä. Tällaisia suhteita, jotka ovat merkittäviä rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle, on kontrolloitu hinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien kautta. Kuntarahoitus-konserni käyttää stokastisia malleja tulevaisuuden kassavirtojen luomiseksi. Tulevaisuuden kassavirrat diskontataan nykyhetkeen, joista johdetaan rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Konserni käyttää stokastisina arvostusmalleinaan Hull-Whiten mallia ja Dupireen volatiliiteettimallia.

Seuraavaksi on kuvattu konsernin käyttämät ei-havainnoitavissa olevat syöttötiedot, joita käytetään rahoitusinstrumenttien arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Korrelaatioparametrit

Korrelaatio kuvaa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttavien kohde-etuuskien vuorovaikutussuhteita tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttaa useampi eri ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto. Esimerkiksi korrelaatiolla on merkittävä vaikutus osakelinkattujen instrumenttien käypään arvoon, jos kohde-etuuden arvo riippuu useammasta eri osakkeesta. FX-linkattujen koron- ja valuutanvaihtosopimusten osalta korrelaatioita esiintyy eri valuuttakurssien välillä, jotka vaikuttavat instrumentin käypään arvoon. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on korkea korrelaatio, niin tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon nousuun. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on matala korrelaatio,

tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon laskuun. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa korrelaatio on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Volatiliiteetti (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo johdetaan stokastisella mallilla, käyttää tyypillisesti kohde-etuuden volatiliiteettia syöttötietona. Stokastisena arvostusmallinaan konserni käyttää Dupireen volatiliiteettimallia. Korkokomponenteissa käytetään arvostuksissa tasaoptioiden implisiittistä volatiliiteettia. FX- ja osakekomponenteille (sekä osakeindeksit että yksittäiset osakkeet) on käytössä volatiliiteettipinta, joka huomioi instrumenttien eri toteutushinnat ja juoksuajat. Kuntarahoitus-konserni käyttää implisiittistä volatiliiteettia suurimmalle osalle osakelinkatuista struktuureista. Joissain tapauksissa osakelinkatuille struktuureille ei ole kuitenkaan tiedossa volatiliiteettipintaa, joka olisi likvidi. Tällaisissa tapauksissa konserni käyttää proxy-volatiliiteettia implisiittisen volatiliiteetin sijaan. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa volatiliiteetti on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Osinkotuotto

Osakelinkattujen tuotteiden käypään arvoon vaikuttaa olennaisesti osinkotuotto ja kohde-etuuden volatiliiteetti. Osakelinkatut instrumentit vaativat kohde-etuuden osinkotiedon käyvän arvon syöttötietona. Osakelinkattujen tuotteiden osakekomponentin käypä arvo johdetaan käyttämällä Dupireen volatiliiteettimallia, jossa oletetaan kohde-etuuden osakkeen

hinnan noudattavan satunnaista kulkua. Kuntarahoitus-konsernilla on osakelinkattuja rahoitusinstrumentteja, joissa osinkotuotto on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Korkostrukturi (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Monimutkaisten korkostruktuurien arvostamisessa käytetään ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tulevaisuuden korkokassavirrat ja näiden käypä arvo lasketaan käyttämällä kohde-etuuden forward-käyriä sekä volatiliiteettia käyttämällä stokastisena mallina Hull-Whiten mallia. Tasolle 3 luokiteltujen monimutkaisten rahoitusinstrumenttien korkosuoritus on riippuvainen juoksuajan syöttötiedon arvosta. Kuntarahoitus-konsernilla on monimutkaisia korkostruktuureja rahoitusinstrumenteissa, joissa ekstrapoloitu tai epälikvidi korko on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Seuraava taulukko kuvaa sitä, mikä vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehdot) voisi olla arvostuksiin raportointipäivänä.

**EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN
SYÖTTÖTIE TOJEN HERKKYYSANALYYSI
30.6.2022 (1 000 €)**

	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	31 191	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	68	-15
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-126 959	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	577	337
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	26 318	-14 357
			Osinkotuotto	1 348	-1 358
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-501 693	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	564	-289
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	3 319	-3 343
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-80 373	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	-2	-18
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	7 162	-7 963
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	224	-224
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakelinkatut velkakirjat	625 839	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	393	257
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	16 181	-24 891
			Osinkotuotto	1 813	-32
FX-linkatut velkakirjat	418 064	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	211	-163
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	2 978	-3 091
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	1	-1
Muut velkakirjat	426 036	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	7 169	-6 694
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	56	-56
Yhteensä				68 380	-61 901

**EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN
SYÖTTÖTIE TOJEN HERKKYYSANALYYSI
31.12.2021 (1 000 €)**

	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	34 861	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	133	-84
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-37 319	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	759	653
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	17 551	-11 504
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-647 461	Stokastinen malli	Osinkotuotto	554	-595
			Korrelaatioparametrit	498	-353
Muut koronvaihtosopimukset	-21 972	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	2 145	-1 183
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	1	-1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			Korrelaatioparametrit	7	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	12 870	-13 048
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	296	-296
Osakelinkatut velkakirjat	741 554	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	229	-149
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11 455	-16 829
FX-linkatut velkakirjat	785 053	Stokastinen malli	Osinkotuotto	666	-1 137
			Korrelaatioparametrit	17	-123
Muut velkakirjat	582 795	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	677	-2 099
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11	-11
			Korrelaatioparametrit	1	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	12 313	-12 711
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	98	-98
Yhteensä				60 279	-59 570

ENSIMMÄISEN PÄIVÄN VOITTO TAI TAPPIO (1 000 €)

	1.1.–30.6.2022	1.1.–31.12.2021
Avaava saldo kauden alussa	-236	-29
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän voitto	498	412
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän tappio	-470	-711
Jaksotettu ensimmäisen päivän voitto tai tappio	-8	91
Yhteensä kauden lopussa	-216	-236

Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (*Day 1 gain or loss*) -määritelmä ja jaksotustapa on kuvattu konsernitilinpäätöksen 2021 laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 13. *Käyvän arvon määrytyminen.*

Liite 7. Rahavarat

30.6.2022 (1000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	8 423 267	8 423 267	0
Käteiset varat	8 423 269	8 423 269	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	57 294	57 294	0
Rahavarat yhteensä	8 480 563	8 480 563	0

31.12.2021 (1000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	8 399 043	8 399 043	0
Käteiset varat	8 399 045	8 399 045	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	36 458	36 459	0
Rahavarat yhteensä	8 435 503	8 435 504	0

Liite 8. Johdannaissopimukset

JOHDANNAISSOPIMUKSET 30.6.2022 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
		Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	34 845 368	1 138 983	-1 510 631
<i>,joista keskusvastapuoliselvittävät</i>	33 392 600	1 105 299	-1 489 464
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	13 282 780	817 034	-748 985
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	48 128 148	1 956 017	-2 259 616
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	16 619 219	260 786	-733 939
<i>,joista keskusvastapuoliselvittävät</i>	9 757 779	177 893	-12 839
Korko-optiot	40 000	60	-60
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	4 384 286	130 743	-562 606
Terminisopimukset	3 665 147	104 439	-7 468
Osakejohdannaiset	735 329	-	-126 959
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	25 443 981	496 028	-1 431 033
Johdannaissopimukset yhteensä	73 572 129	2 452 045	-3 690 649

Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti sisältää kaikki konsernin johdannaissopimukset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt

johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritetty yksilöityä suojauskohdetta.

Johdannaissopimuksista saadut tai maksetut korot sisältyvät taseen eriin *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot ja Siirtovelat ja saadut ennakot*.

JOHDANNAISSOPIMUKSET
31.12.2021 (1 000 €)

	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
		Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	32 607 387	756 203	-384 289
<i>,joista keskusvastapuoliselitettävät</i>	<i>31 014 295</i>	<i>682 416</i>	<i>-308 205</i>
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	12 616 756	482 450	-726 003
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	45 224 143	1 238 653	-1 110 291
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikuttaisesti			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	16 475 777	475 940	-357 092
<i>,joista keskusvastapuoliselitettävät</i>	<i>9 814 584</i>	<i>46 821</i>	<i>-163 327</i>
Korko-optiot	40 000	101	-101
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	4 516 786	133 656	-718 888
Terminisopimukset	3 354 738	150 723	-
Osakejohdannaiset	816 109	604	-37 922
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikuttaisesti yhteensä	25 203 409	761 023	-1 114 003
Johdannaissopimukset yhteensä	70 427 552	1 999 676	-2 224 294

Liite 9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

(1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	39 841	299	8 585	9 335	18 219
+ Lisäykset	3 142	-	5	209	214
- Vähennykset	-	-	-151	-9	-160
Hankintameno 30.6.2022	42 983	299	8 439	9 535	18 273
Kertyneet poistot 1.1.2022	27 545	-	5 835	4 893	10 728
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-107	-	-107
+ Katsauskauden poisto	1 404	-	584	899	1 483
+ Arvon alentumiset *	4 662	-	-	-	-
Kertyneet poistot 30.6.2022	33 612	-	6 311	5 792	12 103
Kirjanpitoarvo 30.6.2022	9 371	299	2 128	3 743	6 170

* Erä koostuu kertaluonteisesta arvonalentumisesta liittyen merkittävään, keskeytettyyn tietojärjestelmähankkeeseen.

(1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	31 630	299	8 950	9 152	18 401
+ Lisäykset	8 660	-	3	212	215
- Vähennykset	-449	-	-367	-29	-396
Hankintameno 31.12.2021	39 841	299	8 585	9 335	18 219
Kertyneet poistot 1.1.2021	14 283	-	4 840	3 197	8 037
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-226	-29	-255
+ Tilikauden poisto	2 780	-	1 221	1 725	2 946
+ Arvon alentumiset	10 482	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.2021	27 545	-	5 835	4 893	10 728
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	12 296	299	2 751	4 442	7 491

Liite 10. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit

Kuntarahoitus-konsernin luottoriskin muodostumista on käsitelty konsernitilinpäätöksen 2021 liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet* ja konsernin riskiasema kohdassa 7. *Luottoriski*. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta ja arvonalentumisvaiheet on kuvattu konsernitilinpäätöksen 2021 laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain.

	Ei arvoltaan alentuneet			Arvoltaan alentuneet			Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2	Vaihe 3 *				
VASTUUT JA ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT SAAMISERITTÄIN JA ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot		Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot		
30.6.2022 (1 000 €)	Tasearvo	Tasearvo	Tasearvo	Tasearvo	Tasearvo	Tasearvo	Tasearvo	
Käteiset varat jaksotettuun hankintameno	8 423 269	0	-	-	-	8 423 269	0	
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno	1 765 966	-100	-	-	-	1 765 966	-100	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	27 133 983	-38	303 011	-1 520	97 511	27 534 504	-1 826	
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	1 233 948	-3	-	-	150	1 234 098	-3	
Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno	1 533 536	0	6 356	0	-	1 539 892	0	
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	194 371	-41	-	-	-	194 371	-41	
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintameno arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	984 686	-52	-	-	-	984 686	-52	
Muihin varoihin sisältyvät takaussaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-	-	-	-	-	
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 675 504	-6	-	-	-	2 675 504	-6	
Yhteensä	43 945 263	-241	309 367	-1 520	97 661	44 352 291	-2 029	

* Konsernilla on vaiheen 3 saamisille täydet takaus- ja vakuusjärjestelyt kuten konsernitilinpäätöksen 2021 liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet* ja konsernin riskiasema kohdassa 7. *Luottoriski* on kuvattu. Konsernin johdon arvion mukaan vaiheen 3 saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota synny. Vaiheen 3 saamiset sisältävät 2 208 tuhatta euroa (2 345 tuhatta euroa) saamisia, jotka ovat olleet myöntöhetkellä arvoltaan alentuneita (*purchased or originated credit impaired, POCI*). POCI-saamisista on kirjattu 6 tuhannen euron (7 tuhannen euron) odotettavissa oleva luottotappio.

	Ei arvoltaan alentuneet				Arvoltaan alentuneet			Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3			
VASTUUT JA ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT SAAMISERITTÄIN JA ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassaolo- ajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
31.12.2021 (1 000 €)								
Käteiset varat jaksotettuun hankintamenuon	8 399 045	0	-	-	-	-	8 399 045	0
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenuon	1 417 310	-82	-	-	-	-	1 417 310	-82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenuon	27 457 506	-23	220 730	-578	127 517	-546	27 805 752	-1147
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenuon	1 333 987	-2	-	-	159	-	1 334 146	-2
Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenuon	1 079 338	0	9 550	0	-	-	1 088 888	0
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	213 466	-41	-	-	-	-	213 466	-41
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenuon arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	238 930	-13	-	-	-	-	238 930	-13
Muihin varoihin sisältyvät takaussaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 752	-	-	-	-	-	1 752	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 585 201	-4	3 167	0	4 506	0	2 592 873	-4
Yhteensä	42 726 533	-166	233 447	-578	132 182	-546	43 092 161	-1289

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvetona odotettavissa olevien luottotappioiden muutos ja täsmäytys arvonalentumisvaiheittain katsauskauden aikana.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT YHTEENSÄ ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2022	-166	-578	-546	-1 289	43 092 161
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-109	192	-87	-4	6 267 732
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	50	45	10	105	-5 006 762
Siirrot vaiheeseen 1	0	88	-	88	88
Siirrot vaiheeseen 2	0	-230	0	-230	-230
Siirrot vaiheeseen 3	0	0	0	0	0
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-842	356	-486	-486
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa * ja parametreissa ** koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-16	-196	-1	-214	-213
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	-
Yhteensä 30.6.2022	-241	-1520	-268	-2 029	44 352 291

* Esittää muutosta mallissa.

** Esittää muutosta mallin parametreissa (esim. BKT, työttömyysluvut).

Kuntarahoitus-konserni on alkuvuonna 2022 tehnyt päivityksiä odotettavissa olevien luottotappioiden makroskenaarioihin sekä laiminlyönnin todennäköisyyksiin, joista johtuen kasvua on noin 214 tuhatta euroa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleihin ei ole tehty muutoksia.

Konserni on kirjannut 916 tuhannen euron lisävarauksen vuoden 2022 toiselle vuosipuoliskolle ajoittuvien mallimuutosten sekä laskennan jatkokehittämisen vuoksi. Alkuvuodelle 2022 kohdistuva lisävaraus on 486 tuhatta euroa. Kiinteistövakuudellisten luottojen tappio-osuuden (LGD) sekä sopimuksien koko elinkaaren aikaisen laskennan menetelmiä kehitetään vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla. Koska muutoksella arvioidaan olevan vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään, päätti konsernin johto kirjata ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen. Lisävaraus kohdistuu tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Lisävarausta ei ole kohdistettu sopimustasolle.

Arvio lisävaraustarpeesta perustuu siihen, että konsernin johto arvioi mallimuutoksen johdosta osan vastuista siirtyvän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa vaiheen 2 vastuiksi, jolloin odotettavissa oleva luottotappio määritetään lainan koko voimassaoloajalle vaiheen 1 vastuiden 12 kuukauden sijaan tai joissain tapauksissa tappio-osuuden

kasvaessa nykyisestä. Tämän lisäksi luottojen tappio-osuuden (LGD) laskentamalliin tulevan kehityksen arvioidaan vaikuttavan odotettavissa olevien luottotappioiden määrään vaiheessa 3. Lisävarauksen kohteena olevista sopimuksista saadaan tarkempaa tietoa mallimuutoksen edetessä, jolloin odotettavissa olevien luottotappioiden mahdollinen muutos pystytään kohdistamaan yksittäisille sopimuksille ja määrittämään normaalin ECL-laskentaprosessin mukaisesti.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena ja odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä on edelleen vähäinen. Asiakkaiden tilanne pysyi edelleen melko vakaana alkuvuoden aikana, eikä muuttuneen markkinatilanteen tai Venäjän hyökkäyssodan Ukrainassa ole nähty vaikuttavan konsernin asiakkaisiin merkittävästi. Konsernin asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa 0-riskiluokkaan, koska ne ovat suomalaisilta kunnilta tai niihin liittyä turvaava kunnan takaus tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetakaus kuten konsernitilinpäätöksen

2021 liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema* kohdassa 7. *Luottoriski* on kuvattu. Johdon arvion mukaan kaikki saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota näin ollen synny. Konsernilla on 30.6.2022 asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia takaussaamisia julkisyhteisöiltä yhteensä 12 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa). Likvideettisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla keskimääräisen luottoluokituksen ollessa AA+ (AA+).

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT YHTEENSÄ ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2021	-126	-835	-224	-1184	39 717 750
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-41	56	-13	3	9 637 333
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	46	101	55	203	-6 262 613
Siirrot vaiheeseen 1	0	18	-	18	18
Siirrot vaiheeseen 2	0	-203	60	-143	-143
Siirrot vaiheeseen 3	-	1	-1	1	1
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	340	-430	-90	-90
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-46	-56	6	-96	-94
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2021	-166	-578	-546	-1 289	43 092 161

Kuntarahoitus-konserni teki vuonna 2021 päivityksiä odotettavissa olevien luottotappioiden makroskenaarioihin sekä laiminlyönnin todennäköisyyksiin, joista johtuen kasvua oli noin 96 tuhatta euroa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleihin ei tehty muutoksia. Lisäksi konsernin johto päätti kirjata ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen, 430 tuhatta euroa, vuodelle 2022 ajoittuvien mallimuutosten vaikutusten johdosta. Lisävaraus kohdistui tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja sitä ei kohdistettu sopimustasolle.

Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen

Tulevaisuutta koskevaa informaatiota sisällytetään sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin että sen arvioimiseen, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt merkittävästi (*Significant Increase in Credit Risk, SICR*). Kuntarahoitus-konserni on päivittänyt Suomen skenaarioita huomioiden Venäjän hyökkäyssodan ja muuttuneen markkinatilanteen vaikutuksen odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat kolme vuotta ja koska luotettavaa yli kolme vuotta kattavaa ennustetta ei ole saatavilla, myös ennusteisiin ja skenaarioihin perustuva oikaisu tehdään kolmelle vuodelle. Skenaarioita on käytössä pääsääntöisesti kolme; perus, vahva (optimistinen) ja heikko (epäsuotuisa). Skenaarioille arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Skenaarioiden todennäköisyyspainotukset on kuvattu seuraavassa taulukossa.

SKENAARIO	30.6.2022			31.12.2021		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Heikko (epäsuotuisa)	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Perus	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	40 %
Vahva (optimistinen)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	20 %

Kuntarahoitus-konserni on tunnistanut kunkin portfolion luottotappioiden keskeiset tekijät, joilla on samanlaiset luottoriskiominaisuudet, ja arvioinut makrotaloudellisten muuttujien ja luottotappioiden välistä suhdetta. Käytössä olevat makrotaloudelliset muuttujat suomalaisille rahoitusvaroilte ovat Suomen valtion pitkäaikaiset korot sekä asuntojen hintakehitys ja työttömyysaste. Muille kuin suomalaisille rahoitusvaroilte käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia stressitestiskenaarioita. Jokainen muuttuja kattaa arvion kolmen vuoden ajalta. Seuraavassa taulukossa esitetään makrotaloudelliset muuttujat ja niiden ennusteet kolmen vuoden ennustejaksolle.

MAKROTALOUDELLISET MUUTTUJAT	Skenaario	30.6.2022			31.12.2021		
		2022	2023	2024	2022	2023	2024
Suomen valtion pitkäaikaiset korot, %	Heikko	2,65	2,35	2,15	1,2	0,5	0,25
	Perus	1,6	1,7	1,75	0,25	0,6	0,75
	Vahva	1,5	1,65	1,75	0,75	1,1	1,15
Asuntojen hintakehitys (myyntihinta, vuositason muutos), %	Heikko	-5,0	-10,0	1,5	-8,0	-7,0	-2,0
	Perus	1,0	1,5	1,5	-2,0	-3,0	-1,4
	Vahva	3,5	3,0	2,5	3,5	3,0	1,5
Työttömyysaste, %	Heikko	8,5	9,5	9,0	8,7	9,2	8,5
	Perus	7,0	6,8	6,6	6,9	6,5	6,3
	Vahva	6,3	6,0	5,8	6,5	6,0	5,8

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on muuttanut perusteellisesti Suomen talouden näkymiä. Kuluttajien luottamuksen heikkenemisen lisäksi myös yritysten odotukset ovat kääntyneet alaspäin. Haastavista näkymistä huolimatta Suomen talous on paremmassa asemassa tulevaisuutta ajatellen kuin mitä se oli koronapandemian iskiessä. Palvelusektori on elpynyt koronarajoitusten poistamisen jälkeen ja monilla toimialoilla on edelleen vahva tilauskanta. Suomen talous on suhteellisen vahva, mutta kasvunäkymät tulevat väistämättä heikkenemään Ukrainan sodan, kasvavan inflaation ja nopeasti kiristyvän rahapolitiikan takia. Kuntarahoitus-konserni odottaa tuotannon kasvavan 1,0 % vuonna 2022 ja vain 0,5 % vuonna 2023. Vuodesta 2024 eteenpäin talous kääntyy vähitellen takaisin pitkän aikavälin kasvu-uralleen ja vuotuinen kasvuvauhti on noin 1,5 %.

Työttömyysasteen maltillisen laskun odotetaan jatkuvan ennustejaksolla. Korkeat energian ja hyödykkeiden hintatasot lisäävät edelleen inflaatiopainetta lyhyellä aikavälillä. Perusskenaariossa Suomen kuluttajahinnat kasvavat 5,0 % vuonna 2022. Vuotuisen kuluttajahintainflaation odotetaan laskevan 2,1 %:iin vuonna 2023 ja vakiintuvan alle 2 %:iin vuosina 2024–2025. Varmistaakseen, että tulevat inflaatio-odotukset pysyvät ankuroituina, Euroopan Keskuspankin (EKP) odotetaan nostavan korkotasoa suhteellisen nopealla tahdilla vuoden 2022 toisella puoliskolla. Rahapolitiikan kiristysvauhti hidastuu vuodesta 2023 alkaen kustannuspaineen asteittaisen heikkenemisen johdosta. Korkeammat korot vähentävät kotitalouksien asunnon-ostoaikomuksia kansallisella tasolla. Asuntojen hintainflaatio hidastuu 1,0 %:iin vuonna 2022. Ennustejakson loppuajalle asuntojen hintatason vuotuisen kasvun odotetaan nousevan 1,5 %:iin.

Perusskenaarioon verrattuna vahva skenaario huomioi Ukrainan sodan taloudellisen vaikutuksen olevan lievempi ja inflaatiopaineiden helpottavan hieman nopeammin. Tämän seurauksena Suomen BKT kasvasi nopeammin kahden seuraavan vuoden aikana (2,0 % sekä vuonna 2022 että 2023). Vahvassa skenaariossa työttömyysaste laskee alle pandemiaa edeltävän tason 6,7 %:iin jo vuonna 2022. Kuluttajahintainflaatio kiihtyy 4,5 %:iin vuonna 2022, mutta laskee takaisin 2,0 %:iin ensi vuonna. Nousevasta korkotasosta huolimatta suhteellisen tasainen asuntokysyntä pitää asuntojen hintainflaation 3,0–3,5 % välillä vuosina 2022–2023. Siitä eteenpäin

kuluttaja- ja asuntohinnat nousevat noin 2,0–2,5 % vuosina 2024–2025. Inflaation alkaessa hidastumaan aikaisemmin on rahapolitiikan kiristyminen vahvassa skenaariossa vähemmän etupainotteista kuin perusskenaariossa. Tämän seurauksena markkinakorot nousevat myös hitaammin.

Heikko skenaario edustaa tilannetta, jossa Ukrainan sota johtaa jatkuvaan inflaatioon ja reaali-talouden supistumiseen (*stagflaatio*). Talouden taantuma jatkuu pitkälle vuoteen 2023. Työttömyysaste kasvaa enemmän ja pysyy korkeana pidempään kuin perusskenaariossa. Energian ja elintarvikkeiden hintatason nousu laukaisee palkkainflaatiokierteen vaikeuttaen EKP:n tulevien inflaatio-odotusten hallintaa. EKP on pakotettu nostamaan korkoja paljon perusskenaariota nopeammin syventäen samalla BKT:n supistumista. Kuluttajahintainflaatio pysyy selvästi EKP:n tavoitteen yläpuolella vuoteen 2023 saakka. Kysynnän puute asuntomarkkinoilla johtaa asuntojen hintaindeksien voimakkaaseen laskuun. Pitkittynyt maailmanlaajuinen taantuma luo jännitteitä rahoitusmarkkinoilla, mikä lisää laajempia riskipremioita omaisuusserien hinnoittelussa.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyys tulevaisuuteen suuntautuvalla informaatiolla olettaen heikon (epäsuotuisan) skenaarion painon olevan 100 % vuoteen 2024 (2023) asti.

HERKKYYSANALYYSI (1 000 €)

	30.6.2022		31.12.2021	
	Käytetyt skenaario-painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Käytetyt skenaario-painotukset	Heikko skenaario (100 %)
Odotettavissa olevat luottotappiot	1 113	2 000	859	1 150
Vastuiden osuus vaiheissa 2 ja 3	0,91 %	2,15 %	0,86 %	1,15 %

Herkkyyksanalyysin lukuihin ei sisälly harkinnanvaraiset lisävaraukset.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisina raportoidaan saamiset, jotka ovat yli 90 päivää erääntyneitä ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisista sekä saamisista, joihin kohdistuu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuva lainanhoitojousto.

**ONGELMASAAMISET
30.6.2022 (1 000 €)**

	Terveet (performing) saamiset	Järjestämättömät (non-performing) saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	12 062	12 062	-169	11 893
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	75 040	75 040	-3	75 038
Lainanhoitojoustot	47 664	10 826	58 491	-136	58 355
Yhteensä	47 664	97 929	145 593	-307	145 286

**ONGELMASAAMISET
31.12.2021 (1 000 €)**

	Terveet (performing) saamiset	Järjestämättömät (non-performing) saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	16 813	16 813	-82	16 731
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	85 559	85 559	-8	85 551
Lainanhoitojoustot	61 862	25 849	87 711	-238	87 473
Yhteensä	61 862	128 221	190 083	-328	189 755

Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitojoustosaamisista ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustoiksi. Konserni katsoo kyseessä olevan lainanhoitojousto, kun kyseiset myönnytykset tai muutokset annetaan velallisen nykyisten tai odotettavissa olevien taloudellisten vaikeuksien perusteella, eikä konserni olisi suostunut niihin, jos velallinen olisi ollut hyvässä taloudellisessa tilassa.

Koronapandemia vaikutti Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloustilanteeseen ja maksuvalmiuteen. Konserni tarjosi siksi asiakkailleen mahdollisuuden joustoihin lainojen lyhennyksissä, jos koronapandemia vaikutti väliaikaisesti asiakkaan luotonhoitokykyyn. Ainoastaan yksittäisiä lyhennysvapaita on pidennetty tilikauden 2021 aikana sekä katsauskaudella 2022. Perimättä jätetyt lyhennykset on pääosin siirretty laina-ajan loppuun lainan viimeisen maksuerän yhteyteen. Konsernin leasingrahoitukseen ei ole kohdistunut vuokrahelputuksia.

Toteutuneet luottotappiot

Konsernilla ei ole ollut toteutuneita lopullisia luottotappioita katsauskauden tai vertailukauden aikana.

Liite 11. Velat luottolaitoksille

(1 000 €)	30.6.2022	31.12.2021
Velkakirjat luottolaitoksille	110 295	59 906
TLTRO *	2 000 000	2 000 000
Saadut johdannaisvakuudet	554 650	741 110
Yhteensä	2 664 945	2 801 016

* Kuntarahoitus osallistui syyskuussa 2020 Euroopan keskuspankin kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden kolmanteen eli niin kutsuttuun TLTRO III -operaatioon (nro 5) 1,25 miljardilla eurolla. Kesäkuussa 2021 Kuntarahoitus osallistui TLTRO III -operaatioon (nro 8) 750 miljoonalla eurolla. TLTRO III -ehtojen mukaisesti, jos hyväksyttävä nettoluotonanto vertailuajanjaksolla (1.3.2020–31.3.2021) on positiivinen, on TLTRO III -velan korko 0,5 % matalampi kuin lainojen keskimääräinen talletuskorko (*Deposit Facility Rate, DFR*) 24.6.2020–23.6.2021 välisenä aikana. Tämä vastaa -1 % korkotasoa. EKP julkaisi 10.12.2020 päivityksen ehtoihin niin, että alhaisen koron jaksoa pidennettiin 24.6.2021–23.6.2022 aikavälille, jos nettoluotonannon ehdot täytyivät 1.10.2020–31.12.2021 vertailuajanjaksolla.

Korko määrytyi 23.6.2022 asti 31.12.2021 umpeutuneen nettoluotonannon tarkastelujakson perusteella. Kuntarahoitus-konserni täytti tämän aikavälin nettoluotonannon ehdot alhaisempaan korkotasoon ja näin ollen konserni on kirjannut TLTRO III -velan koron -1 %:n mukaisena. Lopullinen korko määrytyy TLTRO III -velan erääntyessä.

Vaikka edellä kuvattu TLTRO III -velan korkoehto on konsernin näkökulmasta suotuisa, sen ei arvioida poikkeavan konsernin muusta varainhankinnan hinnasta kuitenkaan siinä määrin, että konsernille muodostuisi IAS 20 -standardin mukainen valtion avustus. Näin ollen konserni käsittelee TLTRO III -velkaa kokonaisuudessaan IFRS 9 -standardin mukaisena rahoitusvelkana.

Liite 12. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 €)	30.6.2022		31.12.2021	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	32 369 425	35 091 362	31 508 271	32 041 076
Muut *	3 535 640	3 665 147	3 819 254	3 820 738
Yhteensä	35 905 065	38 756 509	35 327 525	35 861 814

* Erässä esitetään Kuntarahoituksen lyhytaikaiset velkakirjalainat.

Kuntarahoituksen varainhankinta on Kuntien takauskeskuksen takaamaa.

MERKITTÄVIMMÄT LIIKKEESEENLASKUT KATSAUSKAUDEN AIKANA	Arvopäivä	Eräpäivä	Korko-%	Nimellisarvo (1 000)	Valuutta
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeeseen MTN-ohjelman alla	25.1.2022	25.2.2032	0,25 %	1 000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeeseen MTN-ohjelman alla	17.5.2022	17.5.2029	1,5 %	500 000	EUR

Liikkeeseenlaskut on sisällytetty yllä olevaan taulukkoon arvopäivän mukaisesti. Ohjelmaa koskeva esite on saatavissa englanninkielisenä verkkosivuilta osoitteesta www.munifin.fi/investor-relations.

Liite 13. Varaukset ja muut velat

(1 000 €)	30.6.2022	31.12.2021
Varaukset		
Uudelleenjärjestelyvaraus	-	-
Muut varaukset	5 546	446
Muut velat		
Vuokrasopimusvelat	3 824	4 528
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuusvelat keskusvastapuolelle	517 189	333 295
Muut velat	12 430	11 062
Yhteensä	538 989	349 331

Erä *Muut varaukset* liittyy verotukselliseen tulkintakysymykseen, johon konserni on hakenut ennakkoratkaisua ja johon se odottaa Korkeimman hallinto-oikeuden lopullista päätöstä sekä katsauskauden aikana keskeytettyyn tietojärjestelmähankkeeseen, josta on kirjattu varovaisen arvion perusteella varaus.

(1 000 €)	Uudelleenjärjestelyvaraus		Muut varaukset	
	1.1.–30.6.2022	1.1.–31.12.2021	1.1.–30.6.2022	1.1.–31.12.2021
Kirjanpitoarvo kauden alussa	-	562	446	-
Varausten lisäykset	-	-	5 100	446
Käytetyt varaukset	-	-562	-	-
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	-	-	5 546	446

Tilikauden 2021 aikana purettiin uudelleenjärjestelyvaraus, joka liittyi konsernin toimintojen uudelleenorganisointiin tilikaudella 2020.

Liite 14. Pääomainstrumentit

30.6.2022 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
AT1-pääomainstrumentti	EUR	-	-	-	-
Yhteensä		-	-		

31.12.2021 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
AT1-pääomainstrumentti	EUR	350 000	347 454	Kiinteä	14.2022
Yhteensä		350 000	347 454		

Kuntarahoitus maksoi takaisin alun perin 1.10.2015 liikkeeseenlaskemansa 350 miljoonan euron eräpäivättömän ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) kuuluvan pääomainstrumentin 1.4.2022, joka on velkajaehtojen mukaisesti pääomainstrumentin ensimmäinen mahdollinen takaisinmaksupäivä. Instrumentti eräännyttiin nimellisarvoonsa lisättynä eräännyttämispäivään saakka kertyneillä koroilla.

Pääomainstrumentin ehdot:

Laina on konsernin emoyhtiön liikkeeseen laskema ensisijaiseen lisäpääomaan luettava erityisehtoinen ja vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka ehdot on laadittu täyttämään vaka-
varaisuusasetuksessa (EU 575/2013) asetetut niin sanotun AT1-pääomalainan vaatimukset. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainalle voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista varoista vaka-
varaisuusasetuksessa asetetuista edellytyksin, ja Kuntarahoitus päättää, maksetaanko lainalle korkoa koronmaksupäivänä. Koron maksun peruutus on lopullinen, eikä maksamatta jäänyttä korkoa lisätä lainan pääomaan. Lainan pääoma kirjataan alas, jos Kuntarahoituksen ydinpää-
oman (CET1) suhde riskipainotettuihin saamisiin on pienempi kuin 5,125 %. Kuntarahoitus voi

päättää lainapääoman alaskirjauksen palauttamisesta osaksi tai kokonaan, jos vakavaraisuus-
asetus tämän mahdollistaa Kuntarahoituksen taloudellisen tilan parantumisen perusteella. Kuntarahoituksella on oikeus, muttei velvollisuutta 1.4.2022 ja sen jälkeen vuosittain koron-
maksupäivänä lunastaa laina takaisin, mikäli valvova viranomainen on etukäteen hyväksynyt takaisinmaksun. Valvovalla viranomaisella on mahdollisuus antaa lupa lainan takaisinmaksuun myös erityisestä syystä, esimerkiksi jos lainsäädäntö tai viranomaiskäytäntö muuttuisi niin, että korkojen täysi vähennysoikeus menetetään tai mikäli Kuntarahoitus joutuisi maksamaan lainan ehtoissa mainittuja lisäsuorituksia. Viranomainen voi myöntää luvan takaisinmaksuun myös, jos lainan viranomaisluokituksessa tapahtuu muutos, jonka johdosta laina todennäköisesti suljet-
tisiin omien varojen ulkopuolelle tai luokiteltaisiin uudelleen laadultaan alempiarvoiseksi omiksi varoiksi. Lainan pääoma, korko ja muu hyvitys maksetaan takaisin yhtiön purkautuessa ja konkurssissa kaikkia muita ylempitasoisia velkoja huonommalla etuoikeudella. AT1-pääomalaina on konsernitilinpäätöksessä oman pääoman ehtoinen instrumentti ja emoyhtiön tilinpäätöksessä se kirjataan velaksi tase-erään *Velat, joilla on huonompi etuoikeus*.

Liite 15. Annetut vakuudet

OMASTA PUOLESTA ANNETUT VAKUUDET (1 000 €)

	30.6.2022	31.12.2021
Saamiset luottolaitoksilta johdannaissopimusten vastapuolille *	1 641 302	1 310 576
Saamiset luottolaitoksilta keskuspankille **	35 082	35 984
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä keskuspankille **	4 402 226	4 716 147
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä takauskeskukselle ***	11 315 043	11 474 101
Muut varat johdannaissopimusten vastapuolille *	984 686	238 930
Yhteensä	18 378 339	17 775 738

* Konserni on pantannut johdannaissopimusten vastapuolille riittävän määrän vakuuksia lisävakuussopimusten (*ISDA/Credit Support Annex*) mukaisesti.

** Kuntarahoitus on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on pantattu riittävä määrä vakuuksia kyseiseen asemaan liittyviä mahdollisia operaatioita varten.

*** Konserni on pantannut Kuntien takauskeskukselle riittävän määrän antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoituksen varainhankinnan ja Kuntarahoitus antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritelty.

Annetut vakuudet on esitetty raportointipäivän tasearvoilla.

Liite 16. Ehdolliset varat ja velat

Konsernilla ei ole ehdollisia varoja tai velkoja 30.6.2022. Aiemmin emoyhtiön liikkeeseen laskeman AT1-pääomainstrumentin kertynyt korko muodosti ehdollisen velan raportointiajan kohtana ja se realisoitui oman pääoman vähennyksenä emoyhtiön päättäessä koronmaksusta. AT1-pääomainstrumentti maksettiin takaisin 1.4.2022. Vertailuajankohtana 31.12.2021 Kuntarahoituksella oli 9 459 tuhannen euron ehdollinen velka.

Liite 17. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1000 €)	30.6.2022	31.12.2021
Luottolupaukset	2 675 510	2 592 877
Yhteensä	2 675 510	2 592 877

Liite 18. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat:

- Kuntarahoitus Oyj:n osakkeenomistajat, joilla on yli 20 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä
- Johtoon kuuluvat avainhenkilöt: toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet, hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, lapset ja huollettavat sekä puolisoitten lapset ja huollettavat
- Yhteisöt, joissa edellä mainitut henkilöt käyttävät joko välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa, toisen kanssa yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa
- Emoyhtiön lähipiiriin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

Konsernin toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräämisvallassa olevat yhtiöt, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät, niiden omistamat tai määräämisvallassa olevat yhteisöt ja hyvinvointialueiden liikelaitokset sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt).

Konserni on toteuttanut lähipiiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden kanssa ainoastaan työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä konsernilla ole laina- tai rahoitussaamia mainitulta luonnollisilta henkilöiltä. Tytäryhtiö Inspiran kanssa toteutetut liiketapahtumat käsittävät hallintopalveluihin liittyviä veloituksia ja Kuntarahoituksen Inspiralta ostamia asiantuntijapalveluita.

Lähipiiritapahtumissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2021 jälkeen.

Liite 19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan katsauskauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Raportti Kuntarahoitus Oyj:n osavuosi-informaation 1.1.-30.6.2022 yleisluonteisesta tarkastuksesta

Kuntarahoitus Oyj:n hallitukselle

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Kuntarahoitus Oyj:n konsernin taseen 30.6.2022, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot kyseisenä päivänä päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tämän osavuosi-informaation laatimisesta IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen osavuosi-informaatiosta.

Yleisluonteisen tarkastuksen laajuus

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu kansainvälisen yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 "Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyttisiä toimenpiteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti suppeampi kuin tilintarkastusstandardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei osavuosi-informaatiota ole laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti.

Helsingissä 5. elokuuta 2022

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

Kuntarahoitus

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

info@kuntarahoitus.fi

